

jaargang 102

nummer 2 - 2021

m Muziekwereld

We gaan open!

Ntb

vakbond voor musici

Normaal?

Het lijkt zover: we mogen open. De simpele samenvatting: bijna alles kan, op anderhalve meter.

De deuren van de cultuursector, van winkels en horeca mogen weer open onder reguliere openingstijden, op volle capaciteit, en de mondkapjesplicht vervalt grotendeels. Ook de beperking van anderhalve meter vervalt met een corona-toegangsbewijs. Het lijkt inmiddels bijna onwerkelijk, maar een terugkeer naar ‘normaal’ lijkt werkelijk een feit. Voor wie zich ‘normaal’ herinneren kan. Het lijkt een eeuwigheid geleden.

Zoals hier vaker gezegd, is dat ‘normaal’ evengoed relatief. Podia zitten vol; producties en programmeringen van twee jaar geleden verdringen klein aanbod en nieuw talent. ‘Musici hebben tijdens de coronacrisis veel tijd en energie gestoken in componeren en nieuw werk opnemen. Er is een stuwmeer van nieuwe muziekproducties ontstaan,’ vertelt Anita Verheggen op p.6 van deze *Muziekwereld*. De grote uitdaging wordt het kanaliseren van aanbod en het voorkomen van een ‘podiuminfarct’.

De andere uitdaging is hier ook al vele malen benoemd: eerlijke betaling. Of betaling überhaupt. Het is in onder andere Hilversum nog altijd geen vanzelfsprekendheid. Betalen voor muziek. Al die musici mogen blij zijn dat hen een podium geboden wordt tenslotte. (zie ook p.22)

Het bleek het grootste pijnpunt in coronatijd: zelfs de crisissteun werd scheef verdeeld. Volgens ouderwets recept verdween subsidie in de stenen en de salarissen van het management. Hoe vaak er ook op gewezen werd. Hoezeer ook mooie woorden over ‘fair practice’ gesproken werden. Door ‘de sector’, door Kunsten 92, door de minister. De zelfstandigen mochten op een houtje bijten en wachten tot het

Redactioneel

podium, dat zorgvuldig met subsidiegelden dagelijks bleef opgepoetst, weer open mocht.

Als vakbond zetten we na corona in op drie oplossingen. Allereerst een nieuwe benadering in subsidies: het Nationaal Podium Plan voor jazz en wereldmuziek (vanaf september ook voor popmuziek) als voorbeeld van hoe het wél kan. Subsidie, eenvoudig en overzichtelijk toegekend via de makers zelf. Met dank aan rechtenorganisatie Sena (en onze vertegenwoordigers in de sectie Uitvoerende Kunstenaars) kunnen we zelf laten zien dat het mogelijk is.

Ten tweede zullen wij doorgaan met de lobby voor verandering, voor een eerlijke wetgeving, in auteursrecht en in sociaal en cultureel beleid, en voor harde voorwaarden van eerlijk betalen in overheidssubsidies. Het is een lange weg, blijkt telkens weer. Maar telkens opnieuw de werkelijkheid tonen en onder de aandacht brengen, kan en zal uiteindelijk zijn vruchten afwerpen.

De belangrijkste voorwaarde daarbij: samen sterk. Wij zijn niets zonder onze leden en zonder onze partners. Maar meer nog: wij krijgen niets voor elkaar zonder ook een omslag in het denken van onze leden zelf. Durf nee te zeggen tegen onredelijke tarieven, werk niet meer gratis. En meldt oneerlijke praktijken aan ons en aan elkaar.

Voor jou tien anderen. Van dat dreigement moeten we niet langer onder de indruk zijn. Samen staan we sterker, ook als we alleen tegenover een opdrachtgever staan. Alleen zo ontstaat een ‘nieuw normaal’.

Erwin Angad-Gaur
senior adviseur Kunstenbond/Ntb en directeur VCTN

Inhoud

- 4

Wat speelt er?

kort nieuws
- 6

Bypass voor podiuminfarct

We gaan weer open!

Column Maurits Fondse
- 11

My ‘Fair’ Lady
- 12

Wij willen een faire arbeidsmarkt

EHBO

Wat is een NFT?
- 15

VCTN-nieuws
- 17

De favoriete compositie van...

Vers geperst

cd-recensies
- 20

Muziekles ten tijde van corona

politiek
- 22

Geld voor de makers? Het is soms moeilijk niet cynisch te worden

Muziekwereld nr. 2 – 2021

- 25

Column Stan Rijven

Soccer Songs

juridisch
- 26

Het nieuwe normaal

Column Bart Wirtz
- 31

Systematische degradatie rechten
- 32

Overheidstoezicht, het heeft zijn voor- en nadelen
- 34

Uitgestelde finale

Ntb-verzekeringen
- 36

In goede en slechte tijden; blijf verzekerd!

Onder de leden
- 38

Zangeres Monica Akihary

colofon

Muziekwereld is het blad van de Vakgroep Muziek Kunstenbond/Ntb vakbond voor musici

Oostenburgervoorstraat 152
1018 MR Amsterdam
T: 020-2108050
E: info@kunstenbond.nl
I: www.ntb.nl

De Ntb is op werkdagen telefonisch bereikbaar tussen 12:00 en 17:00 uur. U kunt uw vragen en andere zaken ook per fax of email aan ons voorleggen.

omslag: John Price

Redactie:

Erwin Angad-Gaur (hoofdredacteur), Jeroen Akkermans (eindredacteur), Anita Verheggen

Met medewerking van:

Maurits Fondse, Bjorn Schipper, rakenDra Smit, Jimmy Tigges, Michael Klier, Patrick Onderweegs, Peter Boertje, Stan Rijven, Karin Boelhouwer, Bart Wirtz, Peter van den Bunder, Nelleke Slot en Roy ter Haar.

Illustraties

Robert Swart

Basisvormgeving / Lay-out:

Robert Swart

Drukwerk

Vellendrukkerij BDU, Werkendam

Ntb/vakgroep Muziek Kunstenbond

Bestuur
Will Maas (voorzitter),
Ellister van der Molen (secretaris/penningmeester),
Guus Bleijerveld,
Daan van der Bruggen,
Patrick Onderweegs,
Simone Vierstra

Bureau

Administratie en helpdesk

Secretariaat info@kunstenbond.nl
Juridische zaken/contracten juridischadvies@kunstenbond.nl
EHBO-project (over muziekproducties)
rakenDra Smit rakendrasmit@kunstenbond.nl

Werkgebieden

Lichte muziek en artiesten:
Anita Verheggen anitaverheggen@kunstenbond.nl
pop
rakenDra Smit rakendrasmit@kunstenbond.nl
Orkesten & Muziekdramatische kunst:
Mark Gerrits markgerrits@kunstenbond.nl
Kamermuziek:
Anita Verheggen anitaverheggen@kunstenbond.nl
Auteurs- en Naburig Recht:
Erwin Angad-Gaur erwinangadgaur@kunstenbond.nl
Muziekonderwijs:
Karin Boelhouwer karinboelhouwer@kunstenbond.nl

Sena Sessions Online

© **LIVE** IEDERE EERSTE DINSDAG VAN DE MAAND

Hoe moet je repertoire aanmelden? Wat is ongeclaimd repertoire? Welke fondsen zijn beschikbaar voor muzikanten? Elke eerste dinsdag van de maand organiseren wij een webinar waarin we antwoord geven op dit soort vragen. Het webinar is live te volgen én terug te kijken op Facebook en YouTube, waar we te vinden zijn onder de naam senarechten.

Sena

kort nieuws

Wat speelt er?

Sena Performers Muziekproductiefonds

De deadline van de derde aanvraagronde van het Sena Performers Muziekproductiefonds is zondag 31 oktober 2021. Alleen professionele musici kunnen een aanvraag doen bij het fonds. Het fonds biedt musici de kans om met subsidie een kwalitatief hoogwaardige geluidsopname te maken. Je kunt maximaal € 5000 aanvragen om de productiecosten van geluidsopnamen te financieren. Twee derde van dit bedrag is een subsidie en een derde een renteloze lening. Aanvragers moeten het geleende bedrag binnen twee jaar terugbetalen aan Sena en het fonds financiert nooit meer dan 50% van het totaalbudget. De andere betrokken partijen moeten eenzelfde bedrag bijleggen om tot

een finished product te komen. De subsidievoorwaarden staan op de website van Sena en je kunt er een digitaal aanvraagformulier downloaden en invullen. Voor meer info: www.sena.nl

Let op: Ntb/Kunstenbond-leden kunnen hun cd/muziekproductie laten recenseren in dit magazine. Stuur je cd/muziekproductie en bio naar de Ntb/Kunstenbond, t.a.v. R. Smit, Oostenburgervoorstraat 152, 1018 MR Amsterdam (rakendrasmit@kunstenbond.nl). Mail info over je muziekproductie naar Rolf Delfos via: lordsoffle@gmail.com voor het radioprogramma Dutch Jazz op Sublime FM.

Releases van cd's/Muziekproducties die met steun van het fonds tot stand zijn gekomen worden besproken op de website van

Dutch Performers House: www.dutchperformershouse.nl
Let op de fondsen-alert-nieuwsbrief van de Kunstenbond/Ntb voor extra aanvraagrondes bij het Sena Muziekproductiefonds of andere fondsen i.v.m. de coronasteunmaatregelen.

Jaarvergadering Ntb/vakgroep Muziek op 24 november

Het eerder op 26 mei geplande congres van de VCTN en de jaarvergadering van de vakgroep muziek/Ntb zijn wegens de voortdurende coronamaatregelen verplaatst naar het einde van jaar. De vergaderingen zullen plaatsvinden op woensdag 24 november; de locatie wordt nader bekend gemaakt. Wij hopen dat het dan mogelijk zal zijn daadwerkelijk fysiek bijeen te komen

en te communiceren zoals wij met onze leden behoren te kunnen communiceren.

Voorlopige agenda (aansluitend op het VCTN congres p. 15)

1. Opening
2. Notulen
3. Verantwoording en verslag over 2020
4. Bestuursverkiezing *
5. Rondvraag en sluiting

* Alle bestuursleden, op secretaris/pensningmeester Ellister van der Molen na, zijn aftredend en hebben aangegeven zich hernieuwd kandidaat te zullen stellen. Ook andere leden kunnen zich kandidaat stellen tot uiterlijk 15 september 2021, voor de jaarvergadering, middels een mail aan info@kunstenbond.nl. Het bestuur van de vakgroep zal op basis van deze kandidaatsstellingen uiterlijk twee maanden voor de vergadering de definitieve kandidatenlijst publiceren.

Schrijf je in bij het Nationaal Podium Plan!

Op 1 juni jl. startte het Nationaal Podium Plan (NPP) voor jazz/world-musici en podia. Inmiddels hebben zich al meer dan 66 podia en 400 musici ingeschreven en zijn de contracten voor de eerste 20 concerten afgesloten (zie ook het artikel elders in deze *Muziekwereld*). Het NPP is een initia-

tief van de jazzmusici zelf dat samen met de Ntb/Kunstenbond en Sena Performers is uitgerold. De regeling matched het minimumbedrag dat een podium per muzikant moet betalen (€ 132,50) om fatsoenlijke gages te waarborgen. De subsidie van het NPP wordt direct aan de muzi-

kant overgemaakt. Het kan met recht een 'Trickle Up'-systeem worden genoemd waarmee zowel het kleinschalige podiumcircuit als de musici worden ondersteund. In september wordt het NPP uitgebreid naar de popsector.

Inschrijven kan via: www.nationaalpodiumplan.nl

**NATIONAAL
PODIUM
PLAN**

CREATE YOUR STAGE
POWERED BY SENA PERFORMERS

open!
open!
open!

Bypass voor podiuminfarct

tekst: Nelleke Slot

Met het langzaam opheffen van de beperkende maatregelen gaat de cultuursector van het slot. Het livecircuit wordt stukje bij beetje geopend; een wenkend perspectief voor musici die nieuw werk op de plank hebben liggen dat ze dolgraag willen presenteren aan publiek. Het zijn er inmiddels zo veel dat het livecircuit verstopt raakt: een podiuminfarct dreigt. Alle hands aan dek om optredens te organiseren en financieel mogelijk te maken.

Musici hebben tijdens de coronacrisis veel tijd en energie gestoken in componeren en nieuw werk opnemen. Er is een stuwmeer van nieuwe muziekproducties ontstaan,' vertelt Anita Verheggen. Zij is belangenbehartiger bij de Kunstenbond/Ntb en als toezichthouder bij Sena verantwoordelijk voor het subsidiebeleid van Sena Performers. In die functie startte zij het Sena Muziekproductiefonds dat in 2020 meer dan 2

miljoen euro toekende aan musici die een muziekopname wilden maken. 'We hebben een enorme golf van aanvragen gekregen uit alle mogelijke muziekgenres. Met eigen budget en geld uit het Steunfonds Rechtensector hebben we veel musici aan subsidie kunnen helpen. Maar releases van muziekproducties gaan meestal gepaard met tournees en omdat het livecircuit op slot zat hebben veel musici hun release

We gaan weer open!

uitgesteld. We zien dat het nu wel op gang komt maar kregen van alle kanten signalen over de verstopping van het podiumcircuit. Daarom stellen we nu alles in het werk om musici aan optredens te helpen.’

Grootste Dutch Jazz release party ter wereld

In het oog springend zijn de Dutch Jazz Release Stages waar liefst 34 jazz/world-formaties van 5 t/m 15 augustus hun nieuwe werk presenteren tijdens het Amersfoort World/Jazz Festival. Het is een samenwerking tussen Sena Performers, Amersfoort Jazz en de Kunstenbond/Ntb. Festival-directeur Alexander Beets is enthousiast. ‘Amersfoort Jazz is een sterk merk, een paraplu-merk. Normaal hebben we in

4 dagen 85 tot 90 concerten, maar dat kan nu niet omdat de binnenstad zich daar niet voor leent vanwege de nog steeds geldende beperkende maatregelen. Daarom gaan we het festival over 11 dagen spreiden. En omdat we nog geen concerten met internationale artiesten kunnen organiseren, hebben we de ruimte om veel Nederlandse producties te presenteren.

Ongeveer 115 formaties in het genre jazz en wereldmuziek hebben een toekenning gekregen uit het Sena Muziekproductiefonds. Wij kunnen maximaal 35 volwaardige concertslots van 75 minuten vrijmaken en programmeren twee releaseconcerten op een avond. Een selectiecommissie onder leiding van Matti Austen (oud-programmeur van Theater De

Lieve Vrouw) heeft een 11-gangen-menu samengesteld waar alle genres aan bod komen: de legendes, de jonge garde, improvisatiemuziek; vriend en vijand zullen dit een mooi programma vinden. Daarbij hebben we geprobeerd om de geselecteerde formaties te programmeren op locaties die bij de muziek passen. Bijvoorbeeld in het nieuwe podium Kosmik, waar we sinds kort mee samenwerken. Dat is een oude boerderij waar men het liefst unplugged concerten wil organiseren. Het publiek zit heel dicht op de musici en het podium heeft mooie faciliteiten. Saxofonist Coen Witteveen is er artistiek directeur en zat ook in de selectiecommissie. Alle musici die we hebben benaderd voor de concerten zijn laaiend enthousiast; ze willen zo

ontzettend graag spelen. En ja, we kunnen terecht claimen dat we de grootste jazzrelease party ter wereld organiseren.’

Hybride festival

Ook later dit jaar zal het corona-proof organiseren van concerten met internationale artiesten een uitdaging worden. Voor het Sena Performers International Jazz Laureate Festival, inmiddels een succesvol vast internationaal onderdeel van Amersfoort Jazz en ook een samenwerkingsproject met Sena Performers en de Ntb, moest Beets een creatieve oplossing zoeken. Bij de podia Fluor en de Prodent-fabriek organiseert hij in oktober een hybride festival. Internationale artiesten kunnen er via een online streamingplatform optreden voor de festivalbezoekers. Deze optredens worden afgewisseld met live optredens van Nederlandse acts. Beets:

‘We schakelen bijvoorbeeld naar het Lincoln Jazz Centre in New York waar Wynton Marsalis een talentvolle formatie presenteert; of zien een optreden van een Indiase jazz-laureaat. We hebben echt geleerd van verleden jaar. Toen dachten we nog in een festivalsetting: het publiek consumeert een concert op hetzelfde moment dat het concert plaatsvindt. Maar bij tv kijken mensen avond aan avond naar programma’s die al maanden van tevoren zijn opgenomen. Als je bij sommige onderdelen van het festival werkt met pre-recorded content, hoeft dat helemaal niet negatief te zijn voor je festivalbeleving. Internationale online concerten proberen we wel real time te doen, maar dat is vanwege het tijdsverschil met Nederland vaak niet mogelijk en je wilt ook niet dat een verbinding er ineens uitklapt. We werken echt keihard aan een goede streaming-kwaliteitstandaard, dan krijg je ook commitment van je buitenlandse partners.’

Al met al heeft de lockdown dus ook nieuwe mogelijkheden voor

Het eerste NPP-concert in het Rumpst-kerkje: zangeres Esther van Hees en saxofonist Miguel Boelens
foto: Minke Faber

WWW.AMERSFOORTJAZZ.NL

amersfoort

WORLD JAZZ FESTIVAL

5_15 AUG 2021

MUSICIAN'S PARADISE

LINE-UP

INTERNATIONAL ARTIST IN RESIDENCE
SYLWESTER OSTROWSKI ^{POU}

DUTCH JAZZ RELEASE STAGES
JANNE SCHRA EN DE VOGELS
WOUTER HAMEL
THYRZA
ANAN YAARI
GUMBO KINGS
BLUE SANDS
OAK
JO GOES HUNTING
ANGELO BOLTINI
GIANNA TAM
TEIS SEMEY QUINTET
MAAS & KLEIN
FAST DE
ALEXANDER 'THE HURRICANE' BEETS QUINTET
ROBERT ROOK
PATRICK BONNET
ERAN HAR EVEN
LOET VAN DER LEE QUINTET
SEBASTIAAN VAN BAVEL
NEW YORK ROUND MIDNIGHT ORCHESTRA
PHAEDRA KWANT
BEN VAN DEN DUNGEN QUARTET
GIDON NUNES VAZ SEXTET
SUZAN VENEMAN SEXTET
MONTIS, GOUDSMIT & DIRECTIE
BERENICE VAN LEER
FRANS HEEMSKERK
LOU GULDEMOND & BAND
PEAX FT. TIES MELLEMA & BARRY JURJUS
SOJOURNER'S TRUTH
DICK DE GRAAF QUARTET
UDO PANNEKEET'S ELECTRIC REGIONS
ENGELS-TEEPE-HERMAN
WINNAAR DUTCH JAZZ COMPETITION

LIEVE VROUWEKERKHOF MAINSTAGE
BEETS MEUTGEERT JAZZ ORCHESTRA
FT. IZALINE CALISTER / ACK VAN ROOIJEN / SYLWESTER OSTROWSKI
NTJAM ROSIE
LIQUID SPIRITS FT. SYLWESTER OSTROWSKI
JEF NEVE MYSTERIUM
KUBENTA
HANS & CANDY DULFER
FUSE & FRIENDS
MARUTYRI FT. LO VAN GORP
JAZZ ORCHESTRA OF THE CONCERTGEBOUW
FT. SABRINA STARKE
TRIBUTE TO JAZZ AT THE PHILHARMONIC
BOD: BROEKHUIZEN, VAN OOSTROM & DELFOS
JAZZ FOR KIDS: CHARLIE GAAT LOOS!

pagina 8

Muziekwereld nr. 2 - 2021

www.ntb.nl

pagina 9

Wij willen een eerlijke, faire arbeidsmarkt

Na de crisis volgt herstel. Kunstenbond/Ntb schreef samen met de Creatieve Coalitie een plan voor herstel en transitie met als inzet een eerlijke faire arbeidsmarkt. Dit plan ligt op tafel bij de formatiebesprekingen en sluit aan op de breed gedragen wens voor een 'New Creative Deal'.

Peter van den Bunder

Makers en uitvoerenden voorop

Het creëren van een gezonde arbeidsmarkt is onderdeel van de New Creative Deal en wat ons betreft een absolute topprioriteit. Neem makers en de individuen als vertrekpunt bij nieuw beleid, en het op de kortst mogelijke termijn creëren van een gezonde arbeidsmarkt als uitgangspunt. De sector kampt met een grote achterstand in honorering, voorwaarden en voorzieningen voor werkenden. Dit moet als eerste volledig worden ingelopen. Werkenden hebben de klappen van de coronacrisis opgevangen bovenop de al bestaande achterstand en worden onvoldoende gesteund in de crisis.

Arbeidsmarkt en collectief onderhandelen zzp'ers

De positie van zelfstandigen en zzp'ers in de culturele en creatieve sector is zwak. Zzp'ers moeten samen kunnen opkomen voor redelijke en billijke tarieven en voorwaarden. Het mededingingsrecht is daarbij een knelpunt. Maar 'mogelijk maken' alleen is niet genoeg. Het lukt niet zomaar om een redelijk tarief uit onderhandelingen te halen. En het lukt zelfs niet altijd om opdrachtgevers aan tafel te krijgen. Zij hebben daar doorgaans geen belang bij. Er is een stok achter de deur nodig, een overheid die ingrijpt waar opdrachtgevers dwarsliggen. Naast het gelijktrekken van het verschil in onderhandelingspositie tussen zzp'ers en werknemers, is er gelijke toegang nodig tot sociale vangnetten en sociale voorzieningen, onder gelijke voorwaarden, voor alle werken-

den. Door het bieden van financiële handvaten zouden kwetsbare professionals, wanneer zij in tijden van crises, economische stilstand of door markt- of andere omstandigheden stilstaan, in staat worden gesteld om toch een duurzame en renderende beroepspraktijk vol te houden. Voor werknemers in vaste dienst zijn tal van verbeteringen denkbaar, ook voor hen zijn de (financiële) mogelijkheden veelal beperkter dan in andere sectoren. Binnen de culturele en creatieve sector blijft het al enorme aandeel zelfstandigen groeien door bezuinigen; denk aan gemeenten die hun tekorten afwentelen op de cultuureducatie en gebrek aan handhaving van de belastingdienst (wet DBA). Wij pleiten in elk geval voor het terugdringen van het aantal (evidente) schijnzelfstandigen.

Een minister voor de culturele en creatieve sector

De culturele en creatieve sector, inclusief de mediasector, hebben behoefte aan een integrale visie en ongedeelde verantwoordelijkheid voor de hele keten, inclusief de arbeidsmarkt in de sector. Hiervoor is nodig dat één minister verantwoordelijk wordt voor de culturele, de creatieve en de mediasector. En dat die minister dan ook verantwoordelijk is voor afstemming van het beleid met medeoverheden; gemeente en provincie zijn van niet te onderschatten belang voor de culturele sector. Zet kunstenaars daarbij

voorop als onderdeel van het cultuurbeleid, de fixatie op Rijksgesubsidieerde instellingen moet van tafel, de wereld is zoveel breder dan dat.

Fair Practice

De Fair Practice Code moet verder uitgewerkt worden en concreet gemaakt. Er zijn geoormerkte extra middelen voor de sector nodig om de arbeidsvoorwaarden te kunnen verbeteren zonder dat de sector daarmee in het eigen vlees hoeft te snijden. Zonder extra middelen en een stringent, sturend beleid van de overheid, zal de passie en ambitie tot produceren de ambitie tot het verbeteren van voorwaarden blijven verdringen, denk aan de fieldlabs en de omroep. Alleen wanneer de output en dus ook de werkgelegenheid in stand kan blijven of kan groeien, kan de sector haar potentieel voor de Nederlandse economie ten volle waar maken. Zonder stevige basis geen top.

Meer Nederlandse producties

De Europese richtlijn voor een digitale markt geeft het voorbeeld dat partijen zoals Netflix en anderen best mogen verdienen aan 'onze' content, maar dat daarbij gevraagd mag worden in ons land te investeren in de ontwikkeling van nieuwe producties. Voor wat hoort wat. Wij denken daarbij ook aan het

programmeren van meer Nederlandse producties (op radio, televisie, podia, bioscopen, platforms) en meer investeringen in Nederlandse producties.

Een wettelijk recht op kunsteducatie

Ondanks het belang dat algemeen wordt gehecht aan kunsteducatie en cultuurparticipatie voor de ontwikkeling van een samenleving met creatieve, betrokken en ruimdenkende burgers, zien wij de infrastructuur daarvoor steeds verder verdwijnen en privatiseren. Muziekscholen en centra voor de kunsten zijn of dreigen daardoor alleen toegankelijk te worden voor gezinnen met hogere inkomens. Net als voor de bibliotheken in Nederland pleiten wij voor een wettelijke regeling die een (betaalbare) basis garandeert van wat wij in Nederlandse gemeenten aan kunsteducatieaanbod voor al onze burgers beschikbaar zouden willen hebben. In het curriculum van het Nederlandse onderwijs zou cultuureducatie een stevigere rol moeten hebben.

Ere wie ere toekomt, waarde wie waarde toekomt

De culturele en creatieve sector staat voor uitdagingen om zich te ontwikkelen, op een eerlijke en duurzame manier. En daar

is geld voor nodig. En tegelijkertijd zijn er andere sectoren die veel geld verdienen aan onze sector. Beeld en geluid zijn overal. Als gevolg van het bloeiende culturele leven in de Nederlandse steden zijn deze steden populair. Met stijgende onroerend goedprijzen rondom broedplaatsen, die staddelen of gebieden van oud cultureel erfgoed weer leefbaar en aantrekkelijk maken, tot gevolg. De kosten worden veelal door kunstenaars en overheden opgebracht, terwijl de baten door de markt worden geïncasseerd. Er moeten regelingen of heffingen worden geïntroduceerd die een deel van opbrengsten, die andere sectoren ontvangen als gevolg van de waarde die de culturele en creatieve sector toevoegt, weer ten goede laat komen aan de culturele en creatieve sector. Zo versterk je duurzaam en eerlijk het verdienvermogen.

Eenmalige schadecompensatie corona

Als vangnet en brug tussen noodsteun en herstel pleiten wij voor eenmalige compensatie voor flexwerkers en kleine ondernemers,

zoals ook het Centraal Planbureau bepleit. Een eenmalig bedrag van € 5.000 voor alle creatieve professionals met tenminste 30% omzetverlies en geen recht op TVL. In het Kamerdebat Cultuur en Corona van 14 juni zagen wij geen politieke ruimte voor aanpassingen in de noodsteun, maar wel brede steun voor het gesprek over een herstelplan. De Tweede Kamer verzoekt de regering, in samenwerking met de sector en lokale overheden voorstellen te verkennen om de sector sterker uit de crisis te laten komen, waarbij in ieder geval aandacht is voor een verbeterde arbeidsmarktpositie voor makers en zzp'ers, inclusief het naleven van de Fair Practice Code, het verstevigen van de sector in maatschappelijke vraagstukken en cultuureducatie, vergroten van het verdienvermogen en een financiële gezonde infrastructuur. En om de Kamer over de voortgang te informeren.

Wordt vervolgd dus.

Producer raken Dra Smit geeft voorlichting over muziekproducties. Dus over zaken als opnametechniek, rechten, contractvormen, exploitatie etc. Leden van de Ntb/vakgroep Muziek en de VCTN kunnen hem op maandag en dinsdag benaderen met al hun vragen op dit gebied. Veel van de gestelde vragen komen steeds weer terug. Een aantal hiervan beantwoordt hij in deze rubriek.

Eerste Hulp Bij Opnamen

Wat is een NFT?

De laatste hype in blockchainland zijn de zogenaamde NFT's. NFT staat voor non-fungible token. Kort door de bocht is het een digitaal eigendomsbewijs van (meestal) een digitaal bestand. Dit kan een digitaal kunstwerk zijn, of een recht op bepaalde diensten van een beeldend kunstenaar, muzikant of andere creativo. In principe kan het alles zijn wat digitaal vast te leggen valt. Non-fungible staat voor niet-vervangbaar. Denk hierbij aan het omgekeerde, namelijk geldmunten en biljetten. Deze zijn wel vervangbaar, je kunt een biljet van twintig euro vervangen door bijvoorbeeld een ander biljet van twintig of twee biljetten van tien euro. De afgelopen tijd hebben een aantal spectaculaire NFT-verkopen veel aandacht in de media gekregen. Zo bracht de allereerste tweet van Twitter-oprichter Jack Dorsey een paar miljoen dollar op. Het grootste bedrag tot nou toe betaald voor een NFT-kunstwerk is \$ 69.000.000. Dit via Christie's voor een werk van de beeldend kunstenaar Mike Winkelmann, ook bekend als Beeple. Hier in Nederland heeft dj Don Diablo een film van een van zijn optredens als NFT verkocht voor meer dan € 1.000.000. Een NFT 'leeft' op de blockchain. Blockchain is een 'peer-to-peer'-technologie die we kennen van met name Bitcoin. NFT's leven echter niet op de Bitcoin-blokchain maar op die van o.a. ethereum, bitcoin cash, flow en tezos, die ieder een eigen standaard hebben. Een van de achterliggende gedachten is het schaars maken van digitale creaties die in principe oneindig vaak te kopiëren zijn. Overigens betekent dit niet dat NFT's eenmalig verkocht worden. Net als in de grafische kunst kan een bepaald werk in een gelimiteerde oplage uitgebracht worden. Zo heeft de bekende rockband 'Kings

of Leon' in het kader van hun laatste album een NFT uitgebracht voor \$ 50 die maar twee weken te koop was. Zo blijven ze schaars zodat ze later als collectors item een veel hogere prijs opbrengen. Daarnaast hebben ze achttien zogenaamde Golden Ticket NFT's uitgebracht, waarvan er zes zijn geveild. Het ticket geeft de eigenaar het levenslange recht op o.a. vier plekken helemaal vooraan bij alle live concerten van de band. Twaalf golden tickets hield de band om evidente redenen zelf. De non-fungible token is een aanvulling op de al bestaande online tools en dan met name op het gebied van fan-gerelateerde exploitatie. Als je geen fans/vaste klanten hebt, dan is het niet interessant voor je. Maar met een schare opgebouwde fans is het erg handig. Voor ieder type fan/klant kun je namelijk een op maat gesneden NFT aanbieden. Voor bedragen variërend van een tientje tot, voor de superfan, een paar miljoen, zoals het hierboven genoemde voorbeeld van Don Diablo illustreert. Er zitten echter ook risico's aan. De blockchain bestaat op een peer-to-peer-netwerk. Deze technologie kennen we al sinds het begin van deze eeuw. Berucht omdat die op grote schaal werd gebruikt voor de illegale distributie van mp3's, films, e-books etc., via netwerken als Kaza en E-donkey. Als zo'n netwerk maar uit een klein aantal 'nodes', zeg maar deelnemende computers, bestaat dan is het gevaar op fraude, hacking, maar ook het simpelweg verdwijnen van het netwerk en daarmee het eigendomsbewijs, best groot. In dat laatste geval kun je boze reacties van de gedupeerde eigenaars verwachten. Bij ethereum zal dat niet zo snel gebeuren, maar bij kleinere spelers is dat wel iets om rekening mee te houden.

JouwMuziekRecht met korting voor VCTN-leden

Veel componisten en creatievelingen ervaren het regelen van auteursrecht als vervelend en tijdrovend werk en dat is zonde, want hierdoor lopen ze inkomsten mis. Om deze situatie te verbeteren is JouwMuziekRecht opgericht. Voor een vast bedrag per jaar regelt het bedrijf alles wat met auteursrecht, Buma/Stemra en Sena te maken heeft.

JouwMuziekRecht is opgericht door componist en producer Christian Jansen. Onder zijn artiestennaam C-Jay heeft hij internationale bekendheid gekregen als maker van progressive house en ambient/chillout. Daarnaast heeft hij een decennium lang voor Buma/Stemra gewerkt waardoor hij nauwkeurig en op maat kan ontzorgen én adviseren.

JouwMuziekRecht regelt voor diverse rechthebbenden uit de dance- en elektronische muziekscene hun copyright vraagstukken. Het bedrijf geeft advies op maat, zorgt voor het aanmelden en controleren van werken en soundfiles bij Buma/Stemra, Sena én DJ Monitor, controleert betalingen, houdt live optredens bij en adviseert over het gebruik van jouw werken door derden. JouwMuziekRecht controleert

ook actief of er nog ergens geld blijft liggen dat op jou ligt te wachten.

Uiteraard is de service ook inzetbaar voor muziek in andere genres.

Wil jij óók profiteren van meer dan 20 jaar professionele ervaring in de industrie? Stuur vandaag nog een e-mail voor een vrijblijvend en gratis kennismakingsgesprek; telefonisch, via videoconferentie óf (als de regels het toelaten) op een locatie naar jouw keuze.

Leden van de VCTN krijgen 10% korting op alle diensten die JouwMuziekRecht aanbiedt. Laat tijdens de vrijblijvende kennismaking weten dat je lid bent van en profiteer van dit exclusieve voordeel!

www.jouwmuziekrecht.nl / info@jouwmuziekrecht.nl

VCTN-congres op 24 november

Het VCTN-congres is wegens de coronamaatregelen uitgesteld tot 24 november.

Voorlopige agenda (aanvang: 13.00 u):

1. Opening
2. Notulen
3. Verantwoording en verslag over congresperiode
4. Jaarrekening
5. Bestuursverkiezing *
6. Rondvraag en sluiting

* Het bestuur van de VCTN en het bestuur van vakgroep Muziek /Ntb stellen voor de bestuurszetels kandidaat: Will Maas als voorzitter en Ellister van de Molen als secretaris/penningmeester en Alexander Beets, Patrick Onderweegs en Daan van der Bruggen als gewone bestuursleden. Ook de leden kunnen voor de daartoe bestemde bestuurszetels via info@kunstenbond.nl (tegen)kandidaten stellen tot 10 november.

Mail ons uw Buma/Stemra-nummer!

Mail ons uw Buma/Stemra-nummer! Leden van Kunstenbond en Ntb/vakgroep Muziek die (tevens) actief zijn als muziek-auteur zijn aangesloten bij de VCTN. Voor 'erkenning' van de VCTN vraagt Buma/Stemra ons (jaarlijks) een ledenlijst met Buma/Stemra-nummers van de leden aan te leveren aan een onafhankelijke instantie, die deze gegevens vertrouwelijk zal behandelen. Wij vragen onze leden, voor zover zij dat nog niet gedaan hebben, ons daartoe hun 7-cijferige (!) Buma/Stemra-relatienummer te mailen en onze inzet voor een sterkere positie voor auteurs en een beter Buma/Stemra te steunen.

Laat de zomer maar beginnen!

Artiestenverloningen

Daar zit muziek in!

DE FAVORIETE COMPOSITIE VAN...

FERRY ROSEBOOM, ALGEMEEN DIRECTEUR VAN EXCELSIOR RECORDINGS

'Mijn favoriete compositie? Dat is elke dag een andere, maar onder schot gehouden zou ik zeggen *Ain't Got No, I Got Life* van Nina Simone. Het is een heel eigen nummer dat zich moeilijk onder woorden laat brengen. Buitenaards. Dat arrangement, hoe het gespeeld wordt, de vrijheid die erin zit. Exorbitant, een tikje buitenissig. Het is geen blues, het is geen soul, het is geen rock: het is alles.

Komt het uit de musical *Hair*? Dat wist ik niet, ik ben geen purist die echt alles weet van een liedje. Toen ik het voor het eerst hoorde wist ik niet wat of wie het was. Het is mijn favoriete nummer omdat het aan een ervaring is verbonden, het moment dat ik het voor het eerst hoorde. Dat was eind jaren negentig. In die periode was ik al druk met Excelsior Recordings, maar moest ik als kleine zelfstandige alles aanpakken om het hoofd boven water te houden.

Ik had een paar jaar eerder mijn vaste baan opgezegd om de rock 'n' roll in te kunnen. Dat ging met ups en downs.

Met een vriend runde ik een koeriersbedrijfje. Dat heeft mij veel gebracht: ervaring, uithoudingsvermogen, maar het waren ook zware tijden.

In dat koerieren zag ik toen (ahum) een gat in de markt. Ik was in Utrecht begonnen. In het begin klauterde ik drie, vier dagen zelf op de fiets, dat was bij tijd en wijle best zwaar.

Het was zo'n dag van 'moe, nat, koud'. Aan het eind van die dag, ik had net de hongerklop overwonnen zal ik maar zeggen, moest ik een pakketje afleveren bij de Fortis-bank in Utrecht-Oost, op zo'n afschuwelijk kantorencomplex waar je nooit iemand ziet lopen. Voor het gebouw stonden twee speakers. Daaruit knalde *Ain't Got No, I Got Life*. Dat nummer zat in een commercial van Fortis AMEV.

Als je moe bent, down en out, staan al je voelsprieten uit. Ik werd ter plekke letterlijk gevloerd door dat nummer. Ik had wel een plaat van Nina Simone in de kast, maar dat nummer kende ik niet.

Nina Simone in 1965 foto: Sam Falk

Het stond op repeat. Ik heb het zeker acht keer staan beluisteren daar, met mijn kop tussen de speakers. Vlak voor zo'n tempel van het grootkapitaal, met verder niemand in de buurt.

Het gaat mij ook om de boodschap van het nummer. Daar zit een hoop achter. Ik ben niet zo'n luisteraar naar teksten, maar op dat moment overmande de tekst mij ook helemaal.

Een tekst over ongelijkheid. Over het besef dat je altijd nog jezelf hebt, je stem, je lichaam. Over geloof in het leven. Het zijn allemaal geweldige statements, je moet stront

in je oren hebben om dat niet te horen. Het wordt mij elke keer weer bijna teveel als ik het hoor.

En als ik het ergens hoor, wat er ook gebeurt, waar ik ook ben, dan stop ik en luister ademloos. Er zit een geweldige versie in de documentaire die haar dochter over haar heeft gemaakt.

Ik heb dat nummer een paar honderd keer gehoord en ik ga er zo weer naar luisteren. Om Reve te parafraseren: van al mijn favoriete nummers is dit mijn favorietste. Dat uitgerekend zo'n partij als Fortis deze bijdrage aan mijn leven heeft geleverd!

Vers geperst

Bart Dietvorst **Quarantine Blues** Eigen beheer

Quarantine Blues is het vierde album van gitarist Bart Dietvorst, die als bandlid van verschillende formaties onder andere speelde op Lowlands, 3FM, Paradiso, MTV en Parkpop. Quarantine Blues voelt als een roadtrip terug in de tijd en roept allerlei associaties op met de grote bands en gitaristen van weleer. En dat met eigen geschreven materiaal. En alhoewel we op en neer geslingerd worden tussen rock, country, blues en rockabilly, weet Dietvorst het gevoel van eenheid goed te bewaren. Dietvorst speelt op het album behalve gitaar ook basgitaar, pedal steel, mandoline, banjo en bariton. Daarnaast verleenden ruim 30 andere muzikanten hun medewerking, een mooie garantie voor veel klankvariatie dus. En nu de zonnige dagen er toch aan komen, kom maar op met die roadtrip. Dak open, Quarantine Blues op, en een weekje quarantaine zou zomaar als een mooi avontuur kunnen voelen. (R.H.) www.bartdietvorst.nl

Naledi Trio **First Attempt** 2021 Baileo Music Productions

First Attempt is de toepasselijke naam voor de eerste EP van het Naledi Trio. Het trio bestaat uit Jurre Hogervorst (basgitaar), Jeroen de Rijk (percussie) en Bastiaan Mulder (gitaar), drie gevierde freelance musici. Het eerste nummer *Volim* bevat een sfeervol thema gespeeld door Hogervorst op fretless bas. *Delicious* heeft een lekkere laidback funky groove die je doet denken aan de The Meters (Amerikaanse funkband). Qua intensiteit blijft de muziek op deze EP een beetje braaf. Heel bevrijdend om dan op het nummer *Westport* de solo van Jeroen de Rijk te horen. De percussionist speelt intens en neemt zijn vrijheid, zonder te overschreeuwen. Daar mogen we later in de afsluiter *First Attempt* nog eens van genieten. First Attempt is te beluisteren op diverse socials waaronder Spotify en Apple Music. En als het aan het Naledi Trio ligt ooit ook op vinyl. Verder is het Naledi Trio op Instagram te volgen. (P.O.)

Gijs Levelt **Spoken** Level T Records

Een debuutalbum mede geproduceerd door Stefan Schmid. Dat trekt de aandacht. Stefan is toch van Zuco103 en Caro Emerald? Jazeker! De opener van het album met de titel *Also Known as Sun*, trekt onmiddellijk de aandacht. Ook de andere 10 nummers zijn spannend, mysterieus. Bij vlagen kom je ineens midden in een ijzige, mistige scène van een Scandinavische thriller, of zelfs even in een filmische science-fiction, zoals *Interstellar* of *Gravity*, terecht. Gijs op trompet doet soms ook een beetje denken aan de bekende film noir-muziek van Miles Davis, maar dan toch weer anders door de prachtige toegevoegde elektronische ambient soundscapes. Repeterende, betoverende effecten soms, met daaroverheen de meanderende trompet van Gijs. Van een bijzondere schoonheid. Maar omdat het een beetje lastig is met woorden te omschrijven wat Gijs en Stefan hebben gecreëerd, is zelf luisteren hier het beste advies. Dan ook het liefst vanaf het zilveren schijfje, want het mag gezegd worden: de kraakheldere opnamekwaliteit, waarvoor Schmid in de studio achter de tafel, en Michiel Cornelisse als mastering-engineer verantwoordelijk zijn, is subliem. (P.B.)

Mr. Ray Bass **Come To My Island** EP Eigen Beheer

Riëndy Holder aka Mr. Ray Bass is op Curaçao geboren. Zon, playa en swingende muziek, dat is wat je verwacht als je de zonovergoten plaatjes ziet die bij zijn nieuwe EP horen. De muziek is pure reggae; goed opgenomen met het doorgaans goed aanwezige zwoele geluid van zijn 5-snarige bas. "My roots are mostly in Nigeria. I recently found out about this by doing a DNA-test." Las ik op zijn zeer gebruiksvriendelijke website. Voor *Let it go* heeft hij zich van de medewerking verzekerd van een aantal zeer getalenteerde jonge zangers uit Soest waar hij als cultuurcoach werkt. Ik zie het voor me hoe deze ras-muzikant met de aangenaam vibrerende stem werk en passie verbindt en daarmee zonder moeite een belangrijke voorbeeldfunctie vervult. Op *More than friends* hoor je bovendien de zwoele stem van de geweldige Rebecca Strong. De resterende 4 songs bieden precies wat je van dit muziekgenre verwacht en daarmee doet deze creatieve muzikant net iets te bescheiden. Laat je lekker gaan is mijn advies en blijf je dromen volgen: "Making creative power accessible to everybody, especially the youth." (M.K.) <https://linktr.ee/mrraybass>

Rick Treffers **Looking for a place to stay** mSCIPCD761

"In de studio ben ik een kluizeenaar en gelukkige perfectionist. Op het podium sta ik mijzelf toe imperfect te zijn en mijn fouten en mijn hart te delen met het publiek." Dat schrijft Rick Treffers over zichzelf op Instagram. Hij heeft onlangs een cd geproduceerd met 12 songs die zijn gecomponeerd op zijn persoonlijke melancholieke teksten. Vooral als hij daarin op zijn leven terugkijkt zoals in *The life I didn't live*, weet hij mij als generatiegenoot te raken. Net zoals in *Time is really running out*, dat begint met gitaar en strikers (keyboards), waar ik me onverwachts thuisvoel bij de zin: "The music told me where to go". Hij werkt per song met een of twee musici (o.a. Ivar Vermeulen en Jeroen Lutikhuis van zijn vorige band Mist) en dat maakt dat de muzikale omlijsting weinig variatie kent. Treffers muziek klinkt bekend in de oren. Ik mis verrassende momenten, maar de liefhebbers van popmantra's en makkelijke luistermuziek zullen smullen. Treffers stem werd ooit vergeleken met die van de jonge Paul McCartney en dat is nog steeds te horen. Ik ben benieuwd naar zijn aangekondigde tweede album na de zomer, het Nederlandstalige Levensdrift. (M.K.) <https://ricktreffers.bandcamp.com/>

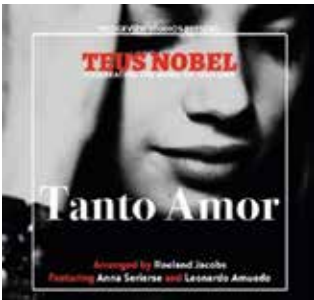
Knimes Acoustic Group **Adventures in improvised music** 2020 Envelope records 001

Matthijs de Ridder brengt met zijn jazzband Knimes Acoustic Group een album met afwisselende nummers uit op vinyl. Alleen maar sterke composities die met zorg zijn gearrangeerd. Gelijk bij het eerste nummer *3:12* word je gegrepen door het energieke en vrije spel van deze drummer en tevens componist en producer. Een genot om dit album op vinyl te beluisteren. Een fantastische sound. Dat komt door de jarenlange fascinatie van Matthijs voor de sound van oude jazzopnames. Dat wilde hij op deze plaat ook voor elkaar krijgen. Daarin is hij zeker geslaagd. De *muzikale avonturen* zijn het resultaat van een reis naar Amerika. Waar hij in New Orleans collegadrummer Herlin Riley ontmoette. Uit deze ontmoeting ontstond later het nummer *D.C.*, een mooie gedragen ballad ter ere van de overleden grootvader van De Ridder, met solo's van Yiannis Marinos op trombone en Jose Cervera op saxofoon. Afsluiter *Birth of joy* begint chaotisch waarna er een fragmentarisch thema wordt ingezet zoals Thelonious Monk dat ook zou kunnen doen. Het laat horen hoeveel lol de muzikanten tijdens de opnames van deze nummers hebben gehad. (P.O.) knimes.bandcamp.com.

Peax **Reset** PEAX Records 001

De muziek van Peax (Ties Mellem, sax en Barry Jurjus, percussie) is een orenfestival aan verrassende klanken en groovy ritmes. Het tegen techno aanleunende eerste nummer *TEC* maakte me immens energiek en vrolijk. De fantastische sounds spreken tot je verbeelding. *Rembrandt* is ontstaan in samenwerking met jazzpianist Rembrandt Frerichs. Het stuk wordt gedomineerd door elektronische bas-beats. Jurjus soleert hier meeslepend op vibrafoon. *Duwen en trekken* is voor mij het ultieme coronanummer. Na een gefluisterde bezwering slaan onbarmhartig lelijke elektrosounds op je in. Opeens lijkt het zelfs alsof een monster aan je trekt en je de grond in wil sleuren. Mellema schrijft bij dit stuk schatplichtig te zijn aan Berio, Pärt, Bärtisch en Squarepusher. De hoorspelachtige compositie eindigt met de toverspreuken van het begin die nu voor opluchting zorgen. Op *Quin* voegt een solo van KCO-celliste Maartje-Maria den Herder een bovenaardse dimensie toe aan de space muziek. Maar de ultieme verrassing zit achter de laatste track verstoppt: unplugged mag je dan genieten van de *Vocalise* van Rachmaninov, een klinkend eerbetoon aan de klassieke muziek. Mellema: "Je zelf uitvinden. Dat is wat we allemaal kunnen doen na tijden van ziekte en corona." (M.K.) www.peax-music.com

Teus Nobel **Tanto Amor**

Wedgeview Music

Na het met een Edison Jazz 2020 bekroonde album *Saudade*, heeft trompettist Teus Nobel een nieuw album gepresenteerd: *Tanto Amor* (Zoveel Liefde), een ode aan de Braziliaanse singer-songwriter Ivan Lins, een muzikale, maar ook een politieke held in eigen land. De cd ademt internationale allure; ronduit een fenomenale productie. De warm geblazen melodielijnen komen nog mooier tot hun recht door de uitermate smaakvolle arrangementen van producer/ arrangeur Roeland Jacobs. Daar de songs oorspronkelijk ook tekst bevatten, kun je je afvragen of de gezongen tekst niet gemist wordt. Tuurlijk, er valt een factor weg, zeker als je liefhebber bent van het bijna fluisterende en intieme karakter. In deze instrumentale versie komt daar echter iets anders voor terug, namelijk een doorlopende warme stroom van mooie koperklanken, die door het ontbreken van tekst de beperkingen van taal wegneemt en ons de universele betovering van melodie en orkestratie bezorgt. Noemenswaardig is ook het spel van gitaarvirtuoos Leonardo Amuedo, ingetogen en het Braziliaanse karakter van de muziek dienend. Leuke vondst is de dubbeling van de gedempte trompet met de vocalen van Anna Serieuse. Een prachtalbum. (R.H.) www.teusnobel-music.nl

Muziekles ten tijde van corona

Dé route van het demissionaire kabinet naar algehele openstelling van de kunstencentra, docenten in het muziekonderwijs keken er reikhalzend naar uit. Op 11 mei stond eindelijk de kunst- en cultuurbeoefening in het openingsplan geprogrammeerd. Brancheorganisatie Cultuurconnectie had er mede op aandringen van de Kunstenbond/Ntb flink voor gelobbyd. Helaas gooiden de corona-besmettingscijfers toch weer roet in het eten.

Karin Boelhouwer

Terwijl de terrassen en winkels volstromen wilden muziekdocenten niet langer lijdzaam toezien en kwamen in actie. Drumleraar Rob Kramer was het 'Zoomen' al veel eerder zat en gaf zijn leerlingen drumles op het dakterras in Delft. Hart van Nederland kwam langs en legde zijn inventieve manier van lesgeven vast. (<https://www.hartvannederland.nl/coronavirus/muziekles-geven-tijd-van-corona>)

Renske de Leuw nam het initiatief voor een brief naar gemeenten (<https://pvfm.nl/cms-data/depot/hipwig/Brief-over-cultuureducatie-gemeente.pdf>). Renske is docente harp, musiceert in ensembles en orkesten en is lid van de werkgroep docenten van het Platform voor Freelance musici. Haar brief is mede ondertekend door de Kunstenbond/Ntb, Cultuurconnectie en de Creatieve Coalitie en verzonden naar zo'n twintig grote gemeenten in Nederland.

Renske over haar actie: 'Ik ben niet alleen docent, maar

ook coördinator. Bij het Kunsten-centrum waar ik werk heb ik me de afgelopen periode, helaas, ook wegwijs moeten maken in alle corona-maatregelen en protocollen. Daarbij viel het me op dat er erg veel tegenstrijdigheden zitten in de maatregelen. Met name de plek van lesgeven blijkt een belangrijke rol te spelen. Het gaat dan om het al dan niet publiek en/of openbaar zijn van de locatie. Zo worden er in het gebouw waar 'mijn' kunsten-centrum huist, tegenwoordig ook lessen gegeven aan middelbare schoolklassen. Maar ik mag in datzelfde gebouw, slechts een verdieping hoger, diezelfde leerlingen niet één op één lesgeven in een ruim lokaal, mét groot spatscherf ertussen. Dat is bijna niet meer uit te leggen...

Wellicht ten overvloede: ik ben er absoluut voorstander van om zorgvuldig en zo veilig mogelijk met deze situatie om te gaan. En vingertje wijzen naar andere sectoren of oneigenlijke vergelijkingen maken heeft al helemaal geen zin. Maar de gedachte

'open op afspraak' liet mij niet meer los. Het leek me goed aandacht voor de verschillende tegenstrijdigheden te vragen. Met de gedachte dat we in ieder geval meer van ons moeten laten horen. Samen met Helmke Jansen en Caroline Cartens, beiden actief voor Platform voor Freelance Musici, heb ik de brief verder aangescherpt. Achter de schermen is vervolgens een razendsnelle lobby opgezet om de brief mede te laten ondertekenen door partijen als Cultuurconnectie, de Kunstenbond en de Creatieve Coalitie. De brief is daarna verstuurd naar de burgemeesters van zo'n twintig grote steden en uiteraard ook naar OCW, VNG het Veiligheidsberaad en de Taskforce. Docenten en betrokkenen konden de brief ook personaliseren en naar hun eigen gemeente sturen.'

Renske, welke resultaten zag je? 'Het daadwerkelijke effect van de brief is moeilijk in te schatten. Er zijn natuurlijk meer partijen actief in deze lobby. Feit is dat

in de periode erna enkele kunstencentra de deuren weer mochten openen voor lessen 'op afspraak' (zoals we dat natuurlijk altijd al doen). En bovendien werden, voor het eerst, de muziekscholen genoemd in de routekaart van de overheid. Als we daar met deze brief een klein steentje aan hebben kunnen bijdragen, is wat mij betreft de missie geslaagd.'

De Commissie Cultuur van de Vereniging Nederlandse Gemeenten gebruikte de brief om druk uit te oefenen en de noodzaak van het openen van kunstencentra en muziekscholen kracht bij te zetten. Hoewel veel docenten online goed uit de voeten kunnen met een aanbod van Zoomaccounts en trainingen, en inmiddels het onderwijs weer grotendeels fysiek op gang is gekomen, snakt iedereen naar een mooi, nieuw en vooral live seizoen. Ik wens iedereen veel zon en vrijheid om na de zomervakantie vol energie uit de startblokken te kunnen komen.

Geld voor de makers? Het is soms moeilijk niet cynisch te worden.

Twee columns over de culturele wereld leidden de afgelopen maanden tot enige politieke reuring. De open brief aan de Volkskrant van *Muziekwereld*-columnist Maurits Fondse (zie ook p.11) en de column van Henk Westbroek in het eerste Sena Performers Magazine van dit jaar. De *Volkskrant*-brief leidde tot een schriftelijke reactie van minister Van Engelshoven, de column tot Kamer-vragen en schriftelijke beantwoording door haar collega Slob.

tekst: Erwin Angad-Gaur

Er zat een grote eenvormigheid in de beantwoording. De centrale boodschap: de regering kan er niks aan doen. Dat bij de culturele fieldlabs, waar het ministerie miljoenen in pompte, de artiesten gratis mochten optreden (of zelfs, in sommige gevallen, zelf hun bandleden betaalden) lag 'aan het veld'. Of, zoals Westbroek uit betrouwbare bronnen vernam, van de 10 miljoen euro aan subsidie voor de makers via de publieke omroep maar zo'n 5 ton naar de musici gaat, was volgens minister Slob moeilijk te zeggen. Het was nog te vroeg om de rekening op te maken. Volgens de

NPO is de betreffende uitspraak (...) niet eenvoudig te verifiëren,' meldt hij de Kamer. 'Er zijn verschillende vormen waarin muziek in een programma gebruikt wordt en er zijn ook verschillende vormen waarin artiesten in programma's worden gebruikt. De omstandigheden bepalen welke vergoeding voor welke situatie gepast is.' De extra tien miljoen lijkt kortom in een zwart gat gestort. Tien miljoen extra voor de makers, om ze een podium te geven om betaald hun werk te kunnen verrichten tijdens de crisis, maar een afrekening van de bestedingen is te veel gevraagd. Het lijkt op minister

Hugo de Jonge, die ook niet van de bonnetjes is. Het is crisis tenslotte. En de 'sector' weet de gelden vast goed te besteden.

Of na de crisis het gebruik dat een 'passende vergoeding' voor artiesten die optreden in de media nul euro betaalt (en in tegenstelling tot Sywert van Lienden ook werkelijk 'zelfs geen reiskosten') zal herleven, kon hij ook niet zeggen. Ook daarvoor was het te vroeg, ook al nam de Kamer eerder een motie aan die om ingrijpen vroeg. 'Vooropgesteld staat dat de publieke omroep zelf over een (fatsoenlijke) betaling van artiesten in programma's gaat. Het is onwenselijk, vanwege zijn onafhankelijke positie, dat de overheid de publieke omroep hiertoe verplicht.' De minister kan de omroepen slechts smeken rekening te houden met de motie van Kwint (SP), die de overheid opriep zich hier wel degelijk mee te bemoeien. De minister was daar druk mee bezig. 'Deze gesprekken lopen momenteel nog. De Kamer zal voor het zomerreces op de hoogte worden gebracht van de uitkomst van deze gesprekken.'

De evidente vraag waarom de overheid geen fatsoenseisen stellen kan aan ontvangers van gemeenschapsgeld, blijft onbeantwoord. Vermoedelijk ook in de nadere berichtgeving voor het zomerreces.

Hier wringt constant de schoen: de overheid neemt wetten aan over eerlijke auteurscontracten, werkt (terecht) aan aanscherping van die wetgeving (het auteurscontractenrecht), steunt gesprekken over 'de arbeidsmarktagenda Cultuur', maar spreekt de, van diezelfde overheid volledig afhankelijke publieke omroep, een van de grootste daders in uitbuiting van muziekauteurs en muzikanten, slechts smekend aan, met een beroep op welwillendheid. De

overheid stelt gelden ter beschikking ten behoeve van 'de makers' maar laat het aan 'de sector' om de besteding te regelen.

Ook in de andere steunpakketten voor de cultuur was dat de filosofie: *trickle down* zou de maker bereiken. Voor wie onbekend is met die term: het is de theorie dat als je geld naar de top smijt er vanzelf wel geld naar beneden druppelen zal. Onderzoek van de Boekmanstichting toonde inmiddels aan dat dit minimaal gebeurde. De culturele instellingen bezuinigden tijdens de crisis met name op de zzp'ers. En steun aan de instituten kwam derhalve ouderwets in de stenen terecht.

Om de reactie van SP-Kamerlid Peter Kwint op Twitter te citeren: 'Soms is het best lastig om niet cynisch te worden. Letterlijk waar ik een jaar geleden voor waarschuwde. 'Nee we geven juist geld aan instellingen zodat zij het aan zelfstandige artiesten besteden.' Ja. Nee dus. Zoals elke pannenkoek kon bedenken.'

Te hopen is dat het nieuwe kabinet van het nu demissionaire zal leren en de moed zal hebben fatsoen te eisen van subsidie-ontvangers, zoals de omroep, podia, orkesten en opera. En dat het oog zal hebben voor initiatieven (zoals het door Ntb/Kunstenbond en rechtenorganisatie Sena recent gestarte Nationaal Podiumplan voor de jazz en wereldmuziek) die *trickle up* als uitgangspunt nemen: subsidie via de artiest; geld via de werkelijke makers, onderin de keten. Maar het is soms inderdaad moeilijk om optimistisch te blijven.

Het rapport van de Boekmanstichting "Ongelijk getroffen, ongelijk gesteund - Effecten van de coronacrisis in de culturele sector" is te downloaden via onder meer de website van de Boekmanstichting www.boekman.nl

WIJ
WILLEN
FATSOEN

Fiscale en administratieve dienstverleners, ook voor ZZP-ers

Zakelijke kracht en persoonlijke aandacht

Specialisten in artiestenzaken zoals:

- belastingaangiften
- jaarrekeningen
- fiscale advisering

Bezoek- en postadres:
Zielhorsterweg 57
3813 ZX Amersfoort
Tel.: 033-489 29 30
Fax: 033-445 02 20
info@bouwmanveldhuijzen.nl

Ritmundo

Stan Rijken

column

SOCCER SONGS

Popmuziek en sport? Stadionconcerten buiten beschouwingen gelaten, biedt zo'n combi geen garantie voor een gelijkspel. Tenzij het voetbal betreft. Dan is er sprake van een een-tweetje waarmee je vooral rond het EK en WK doelpunten scoort.

Al sinds de jaren '50 spelen er behalve rugnummers ook muziknummers tijdens grote voetbaltoernooien. Zo ging Brazilië in 1958 naar het WK in Zweden met de samba *A Taça do Mundo é Nossa*, Spanje in 1962 naar Chili met de rocker *El rock del Mundial*. Vanaf de jaren '60 scoren voetbalteams en -sterren naast goals ook hits, zoals Pelé met *Meo mundo es un futbol* en Johan Cruijff met *Oei Oei Oei, dat was me toch een loei*. Liverpool FC annexeert de Rogers & Hammerstein-compositie *You never walk alone*, afkomstig van hun Broadwaymusical *Carousel*. Dankzij de merseybeat-cover van Gerry & The Pacemakers (1963) blijft deze definitief met massale voetbalbeleving verbonden.

Na 1988, wanneer Nederland het EK wint, slaat voorgoed de Oranjekoorts toe. Behalve zichtbaar met oranje gekleurde gevels, vooral hoorbaar via populistische polderpop. Van carnavaleske meezingers (De Lawineboys/Slavenkoor) tot surrogaat sentiment (Bill van Dijk/ Wilhelmus), van huppel-house (DJ Cor/ Hee hee Holland) tot rip-off rap (Ali B ft André Hazes/Wij houden van Oranje). Dat het ook anders kan, bewijzen popartiesten op het Afrikaanse continent waar, gelijktijdig met ons EK, de kwalificatie voor de Africa Cup in volle gang is.

Parallel aan de emancipatie van het Afrikaanse voetbal in de jaren '80, denk aan vedetten als Roger Milla en Yannick Noah, verscheen er sindsdien een reeks doeltref-

fende hits. Zoals de ode aan het nationale team van Senegal door Youssou N'Dour. Er bestaat zelfs een ritmisch wedstrijdverslag door The Real Sounds die in het 13-minuten durende *Tornados versus Dynamos* (1987) de match tussen twee Zimbabwaanse ploegen op de voet volgen. Onbedoeld werd de Kameroense saxofonist Manu Dibango de eerste artiest die wereldwijd een Afrikaanse pophit scoorde. Toen zijn president hem vroeg het thema te componeren voor het Afrikaanse Voetbalkampioenschap dat in 1972 in Kameroen zou plaatsvinden, componeerde Dibango *Hymne de la 8e Coupe d'Afrique Des Nations*. Niet meer dan een optimistisch marsdeuntje. Echter, de B-kant werd *Soul Makossa*, bedoeld als 'opvullertje'. Wanneer begin jaren '70 in de VS het zwarte bewustzijn onder Afro-Amerikanen groeit, en daarmee de zoektocht naar muziek uit het moedercontinent, belandt *Soul Makossa* via importkanalen in de New Yorkse clubscene. Binnen enkele weken zijn er 50.000 singles van verkocht en belandt *Soul Makossa* op nr. 35 in de Billboard Top 100, naast nog zo'n negen covers. In 1983 sampelt Michael Jackson het nummer voor *Wanna be starting somethin'* en betaalt jaren later uiteindelijk voor de rechten.

De laatste corner is voor The Real Sounds. Ze gaan de geschiedenis in met het ultieme voetbal-nummer *Soccer Fan* waarin ze hun helden Lineker, Maradona en Van Basten aanmoedigen. Gereleased in 1990 rond het 14e WK in Italië toen Kameroen als eerste Afrikaanse ploeg de kwartfinales bereikte. Een sappig wedstrijdverslag valt te beluisteren via de podcast: https://www.concertzender.nl/programma/mariama_610033/

Stan Rijken is muziekjournalist, programmamaker en deejay.

Waar de muziekindustrie best wat ‘softer’ in zou mogen zijn

Het nieuwe normaal

tekst: Bjorn Schipper illustratie: Robert Swart

Bij het schrijven van deze bijdrage voor *Muziekwereld* staan we aan de vooravond van een volwassen heropening van de muziekindustrie, en dan met name het live circuit in poppodia, venues, theaters en op festivals en andere evenementen. Eindelijk mogen artiesten weer volwaardig voor bezoekers optreden en kunnen de fans weer live genieten van hun favoriete muziek.

Terugkijkend op het afgelopen anderhalf jaar heb ik mij – mede naar aanleiding van diverse gesprekken met verschillende actoren uit de muziekindustrie – de vraag gesteld of de coronapandemie in bepaalde opzichten een louterend effect zou kunnen hebben op verschillende facetten van diezelfde muziekindustrie. Wat zou post-corona beter of anders kunnen? De vooravond van de heropening van het live circuit lijkt mij bij uitstek een goed moment om mijn globale gedachten over enkele *fair practices* met jullie te delen.

Vergeet nooit waar artiesten vandaan komen

In de professionele voetbalwereld is het inmiddels een standaardregel dat een topvoetballer bij een (mega) transfer middels een doorverkooppercentage een deel van de transfersom laat terugvloeiën naar de club(s) waar hij of zij vanaf de leeftijd van 12 jaar gespeeld heeft. Zo kon het gebeuren dat sterspeler Frenkie de Jong in 2019 door FC Barcelona van Ajax werd gekocht voor een transfersom van tussen de 75 en 86 miljoen euro en dat zijn voormalige clubs Willem II en RKC respectievelijk een bedrag van 8,5 miljoen en 5 miljoen euro van Ajax ontvingen. Frenkie de Jong's amateurclub ASV Arkel kon hier helaas niet van profiteren doordat de speler destijds nog geen 12 jaar was. De clubs in de opleidingsketen hebben in het bijzonder recht op een

opleidingsvergoeding en solidariteitsbijdrage bij latere transfers van de spelers. Deze financiële prikkel voor voetbalclubs beoogt de talentontwikkeling en het opleiden van talentvolle spelers te stimuleren.

Waarom niet het mechanisme achter deze financiële regeling uit de voetbalwereld ook over de volle breedte op de boekings- en managementkantoren toepassen? Talentvolle artiesten zullen doorgaans aan het begin van hun artistieke carrière vanaf een zeker moment begeleid worden door artiestenmanagers en/of boekingsagenten. Met name in de eerste twee tot drie jaar van die professionele begeleiding zullen goede managers en boekers relatief veel meters moeten maken met de bedoeling en in de hoop dat de artiest een sprong gaat maken. Managers en boekers werken in die initiële jaren meestal voor een relatief lage beloning omdat de inkomsten uit muziek en optredens nog vrij laag zijn. In zoverre ‘investeren’ deze professionals indirect in de carrière van hun artiesten, met name omdat zij geloven in het talent en de capaciteiten van deze artiesten. Heeft een artiest eenmaal succes, dan bestaat de kans dat grotere of meer gerenommeerde management- en/of boekingskantoren zich bij deze artiest zullen melden voor professionele begeleiding in de volgende fase van zijn of haar artistieke carrière. Op zich is hier natuurlijk

niets mis mee, maar zonder de inspanningen en betrokkenheid van de eerste manager en/of boeker was de artiest waarschijnlijk niet zomaar op dit niveau gekomen. Zou het niet fair zijn als de eerste manager en/of boeker gedurende een bepaalde tijd standaard zou kunnen meeprofiten van de latere inkomsten van of vanwege de artiest?

De zogeheten *sunset-clausule* zien we vaak terug in managementcontracten en kan hier deels aan tegemoetkomen. Deze afspraak komt er kort gezegd op neer dat de voormalige manager gedurende een x-periode nog een – veelal aflopend – percentage aan commissie kan ontvangen over specifieke inkomsten van de artiest, meestal gekoppeld aan inkomsten die voortvloeien uit deals die ten tijde van de samenwerking met de voormalige manager zijn gesloten of uitonderhandeld. Bij boekers zit een dergelijk mechanisme ingebakken in het feit dat zij meestal nog een boekingsfee kunnen ontvangen over de optionele boekingen die na einde

samenwerking met de artiest in de agenda staan en in de toekomst door de artiest uitgevoerd zullen worden. Ook de hiervoor genoemde sunset-clausule kan in verschillende varianten in boekingsovereenkomsten terugkomen.

Juist omdat talentontwikkeling en begeleiding van jonge artiesten binnen de muziekindustrie zo belangrijk zijn, rijst de vraag of dit niet beter gestimuleerd kan worden door vaststelling van een standaard en breed gedragen ‘doorverkoopvergoeding’ in de vorm van een vooraf bepaalde vergoeding of percentage gekoppeld aan de toekomstige inkomsten van de artiest en/of het nieuwe management- en/of boekingskantoor. Zo kunnen de eerste managers en/of boekers ook nog een tijdje financieel meeprofiten van de latere ontwikkelingen in de mede door hen opgezette artistieke carrière van een artiest. Mits zij natuurlijk op behoorlijke wijze hun werk hebben gedaan en er geen potje van hebben gemaakt. Een dergelijke standaard kan een

alternatief zijn voor individuele onderhandelingen over een *sunset fee* en kan daarnaast voor een structurele financiële prikkel zorgen voor managers en boekers die aan de wieg van carrières van artiesten staan. Daarnaast zou deze nieuwe standaard gedoe kunnen voorkomen rondom beëindiging van contracten tussen artiesten en managers en/of boekers. Niet zelden gooien partijen spreekwoordelijk met modder naar elkaar over de wederzijdse prestaties met de bedoeling om de financiële consequenties van het vertrek te beïnvloeden.

Zorg voor balans in muziekexploitatiecontracten
Het moderne auteurscontractenrecht geeft muziek-

auteurs en artiesten verschillende handvatten om op te kunnen komen tegen onwelgevallige inhoud van exploitatiecontracten met bijvoorbeeld muziekuitevers en platenlabels. Het recht is daarbij meestal een instrument dat achteraf corrigerend te hulp kan schieten. Aangezien voorkomen nog altijd beter dan genezen is, rijst de vraag waarom in de muziekindustrie niet structureel voor een betere balans in exploitatieverhoudingen wordt gezorgd. En dan met name tijdens de samenwerking.

Als met een talentvolle artiest bij het aangaan van een exploitatiecontract een relatief lage royalty is over-

eengekomen, waarom dan mordicus vasthouden aan die royalty als de muziek en artistieke carrière ineens een grote vlucht nemen? Waarom niet het financiële kompas bijstellen en een aanvullende afspraak maken over een aanvullende royalty vanwege het plotselinge succes? En waarom wel door middel van verrekening van opnamekosten met inkomsten van de artiest (recoupment) een artiest achteraf laten meebetalen aan de kosten van vervaardiging van geluidsopnamen, terwijl de naburige rechten op deze geluidsopnamen (fonogrammen, ook wel *masters* genoemd) eeuwigdurend in het bezit van een platenlabel blijven? Waarom niet na break-even een gefaseerde herverdeling van inkom-

sten en rechten om de artiest op een eerlijke manier en naar tevredenheid in het zadel te houden? Vergeet niet dat niet alleen een platenlabel investeert in de carrière van een artiest, maar juist ook de artiest zelf. Het leggen van een muzikaal ei reikt namelijk verder dan alleen geld. Nog los van dat artiesten tegenwoordig ook veel kosten zelf dragen, zoals bijvoorbeeld de zogeheten ‘zolderkamerproducers’. Wat te denken over de eeuwigdurende rechtenoverdracht die met name onder invloed van het moderne auteurscontractenrecht verder onder druk is komen te staan? Moeten we dat post-corona nog willen als muziekindustrie? >

- ingezonden mededeling -

- ingezonden mededeling -

DUTCH - JAZZ elke zondag **22:00 / 23:00** op **Sublime FM**

foto : Frank de Graaf

foto : Roland van Tulder

Hét radioprogramma waar de Nederlandse jazz centraal staat met Rolf Delfos en Bart Wirtz

Sena **SUBLIME** **FM**

Nederlands Fluit Genootschap
Vereniging voor fluitisten in Nederland en Vlaanderen

- Voor alle fluitisten: amateurs, studenten en beroepsfluitisten, docerend en uitvoerend
- 4x per jaar tijdschrift FLUIT
- Activiteiten voor fluitisten: Workshops, Masterclasses, Lezingen, Beurzen van fluiten en fluitmuziek
- Ledenkorting op cd's en NFG-activiteiten
- Nieuwe leden ontvangen een gratis NFG-cd

Informatie en aanmelden:
www.nfg-fluit.nl – info@nfg-fluit.nl

Nederlands Fluit Genootschap – Postbus 75830, 1070 AV Amsterdam

Naar mijn mening zou het tijdig openbreken of aanpassen van exploitatiecontracten in het post-corona tijdperk, structureel een betere balans kunnen geven tussen de makers en exploitanten van muziek.

Streef naar meer transparantie

In digitale tijden waarin de techniek alsmaar voortschrijdt en informatie altijd en overal beschikbaar lijkt, is het in acht nemen van transparantie een steeds belangrijkere factor in de relatie tussen makers en exploitanten van muziek. Te lang vasthouden aan ‘systemen’ die zogenaamd niet anders of sneller kunnen of roepen ‘dat we het nu eenmaal altijd zo doen’, zou post-corona snel verleden tijd moeten zijn. Het is uiteindelijk in het belang van de gehele exploitatieketen als er transparant en adequaat informatie wordt verzameld en verwerkt over de exploitatie van muziek en daarmee gegenereerde inkomsten. Het samenvoegen, koppelen en/of toegankelijk maken van relevante verzamelingen metadata en inzet van beschikbare techniek, zouden in het kader van dit transparantieproces de komende jaren prioriteit moeten krijgen. Alles met het oog op een eerlijke, transparante en efficiënte wijze van vaststelling en calculatie van vergoedingen voor muziekgebruik en de incasso en uitbetaling van inkomsten aan de partijen die er daadwerkelijke recht op hebben. De gehele keten kan hier de vruchten van plukken: professionele muziekgebruikers kunnen eenvoudig en nauwkeurig opgave doen, muziekuitgevers, platenlabels, distributeurs en collectieve rechtenorganisaties kunnen op eerlijke, transparante en efficiënte wijze vergoedingen berekenen en incasseren en vervolgens uitbetalen aan de rechthebbenden op de muziek. Daarnaast zou hiermee ook het proces van clearance van muziekrechten kunnen worden vereenvoudigd, zoals bijvoorbeeld bij (sound) sampling. Iedereen blij zou je zeggen.

1. B.H.M. Schipper, 'Evaluatie auteurscontractenrecht. Na 5 jaar maakt de wetgever de balans op', *Muziekwereld* 2020/4, p. 30-33.
2. B.H.M. Schipper, 'Nabuuurrechtelijke erkenning voor zolderkamerproducers. Uitspraak in zaak Martin Garrix', *Muziekwereld* 2017/4, p. 28-31, en B.H.M. Schipper, 'Investeren zolderkamerproducers verdienen óók bescherming. Uitspraak in hoger beroep zaak Martin Garrix', *Muziekwereld* 2020/3, p. 36-39.

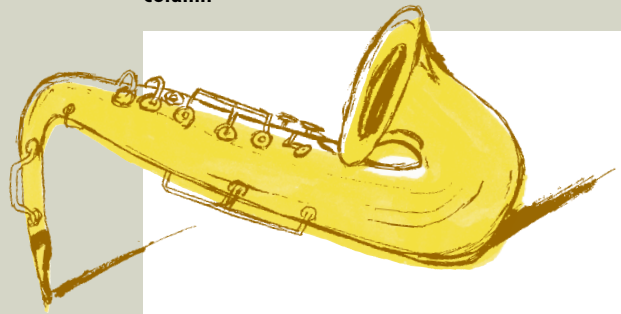
Bundel de krachten en overleg binnen de muziekindustrie

De eerste maanden van de coronacrisis lieten zien dat lang niet alle onderdelen van de muzieksector zich georganiseerd hadden, laat staan goed georganiseerd hadden. Ook tussen vertegenwoordigers van diverse deelsectoren bleken nog stappen gezet te kunnen worden als het gaat om informatievoorziening, structureel overleg en het beter kunnen vertegenwoordigen van belangen in relatie tot zowel elkaar als verschillende onderdelen van de overheid op lokaal, nationaal en internationaal niveau. Deze lobbystructuur en bundeling van krachten, zijn juist tijdens de coronacrisis van groot belang gebleken en zullen post-corona doorontwikkeld moeten worden. Terug naar de eigen muzikale eilandes lijkt mij in ieder geval niet *the way to go*.

Een betere muziekindustrie begint bij onszelf

In de afgelopen jaren zijn ook binnen de muziekindustrie de eerste belangrijke stappen gezet op het gebied van bijvoorbeeld duurzaamheid, bestrijding racisme, inclusie, diversiteit en veiligheid. Het is een begin en we zullen post-corona zien dat we als sector op veel vlakken nog een lange weg te gaan hebben en nooit uitgeleerd raken. Met mijn hiervoor uitgewerkte globale gedachten over enkele *fair practices* focus ik op een paar specifieke facetten van de muziekindustrie met de bedoeling om een bijdrage te leveren aan het debat over wat in een gezonde muziekindustrie post-corona anders of beter zou kunnen of moeten. Het nieuwe normaal is wat mij betreft een ‘softer’ normaal waarin de redelijkheid meer centraal komt te staan. Het leest misschien utopisch, maar een eerlijke, betere en gezondere muziekindustrie begint eerst en vooral bij onszelf. Op naar de nieuwe ‘softheid’.

Bjorn Schipper is advocaat en oprichter van Schipper Legal in Amsterdam.

Bart Wirtz

Systematische degradatie

“The arts are essential to any complete national life. The State owes it to itself to sustain and encourage them.”
- Winston Churchill, 1938 -
“The pandemic has hit arts and culture professionals particularly hard. We are doing everything we can to ensure that our shared cultural life has a chance in the future.”
- Angela Merkel, 2021 -
“Je kunt ook überhaupt niet naar het theater gaan en ‘n mooie dvd opzetten.”
- Hugo de Jonge, 2021 -

Vanaf het moment dat Halbe Zijlstra in 2010 aantrad als staatssecretaris van OCW, zijn we in de loop der jaren getuige geweest van de systematische degradatie van kunst en cultuur. In zijn kielzog volgden de populistische partijen die deze lijn volgden door met gretigheid de sector te kleineren en haar makers neer te zetten als linkse hobbyisten. Tot op de dag van vandaag, waarop minister de Jonge ons vertelt dat we ‘heus wel een dagje zonder kunnen’, moeten wij ons als kunstenaars telkens weer verdedigen door het belang van kunst en cultuur aan te tonen. Waarom? Er zijn toch genoeg neuropsychologen die de positieve impact van muziek op het brein hebben aangetoond? Er is toch al eeuwen lang consensus over het feit dat kunst ons welzijn en vooruitgang brengt? Waarom wordt er zo vaak gediscussieerd over de financiële waarde van kunst en wat het ons oplevert als samenleving, terwijl het inmiddels allang bekend is dat dit om miljarden per jaar gaat? Wat ik interessanter vind, een vergelijking die ik al eerder maakte, is de vraag waarom deze discussie niet gevoerd wordt over sport. Dezelfde eigenschappen zijn van toepassing, maar als er een extra sportveld moet komen, draait de gemeente zijn hand daar niet voor om. Uiteraard wordt sport breder beoefend.

Er zijn meer kinderen lid van een sportclub dan van een muziekschool. Het is dus logisch dat een groter deel van de bevolking daar meer affiniteit mee heeft. Maar daarom lijkt het mij des te belangrijker dat overheden en gemeenten zich harder maken voor die andere sectoren. Op kleinere schaal ondervind ik momenteel hoe de verhoudingen liggen. Ik heb mijn studio op de Nieuwplaat, een kunstenaarsvereniging in Leiden. Wij beheren dat pand al vier jaar en betalen een marktconforme huurprijs. Hoewel er in eerste instantie, met medewerking van de gemeente, gebouwd kon worden aan een duurzame plek voor de langere termijn, ondervinden we nu bij de besprekingen over verlenging van ons huurcontract ineens allerlei problemen. Zo krijgt een lagere school op zoek naar klaslokalen voorrang. Tegelijkertijd wordt de optie onderzocht of er niet beter een creatieve plek elders kan worden neergezet. Kortom: wij worden behandeld als leegstandsbeheer en zijn de absolute sluitpost op de agenda. Ondertussen moeten wij onze zichtbaarheid vergroten zodat de gemeente duidelijk in het vizier heeft hoe honderden muziekprojecten, theatervoorstellingen, kunstinstallaties en muzieklessen vorm krijgen in onze vereniging. We zijn dus in feite wéér bezig om ons bestaan te verdedigen. De beeldvorming die door politici als Zijlstra werd ingezet en inmiddels gemeengoed is geworden, lijkt verlamdend te werken op het huidige bestuur. Ik hoop dan ook dat er gauw weer een bestuurder opstaat die de moed heeft om het tij te keren. Zodat we, net als bij sport, de waarde van kunst en cultuur weer als vanzelfsprekende verworvenheid gaan zien.

Bart Wirtz is saxofonist en bracht onlangs zijn vierde album *Beneath the Surface* uit. Hij presenteert samen met Rolf Delfos wekelijks het programma ‘Dutch Jazz’ op SublimeFM

Overheidstoezicht het heeft zijn voor- en nadelen

Rechtenorganisaties in Nederland staan via de Wet Toezicht op Collectieve beheersorganisaties onder toezicht van het CvTA (het College van Toezicht Auteursrechten), de door de overheid benoemde toezichthouder. Dat heeft zijn voordelen: het toezicht kan voor zowel musici en andere auteurs en artiesten, als voor gebruikers van muziek en ander beschermd werk, een garantie zijn op kosten-efficiënt werken, redelijke tarieven en goede navolging van de wet. Maar het kan ook een last zijn.

Erik Thijssen

Erwin Angad-Gaur (senior adviseur Ntb/Kunstenbond en directeur VCTN): 'Het schuurt soms. Vooral bij grensconflicten. Toezicht op hoofdlijnen is goed, maar zodra het college op de stoel van besturen en interne toezichthouders gaat zitten, op de stoel van degenen van wie het geld is, begint er iets te wringen. Ook is van belang dat goedkeuring door het College niet te veel tijd in beslag neemt. Het moet de handelingssnelheid niet te zeer hinderen. Dus regel-druk is iets om mee op te passen. De eerlijkheid gebied te zeggen dat grensconflicten de laatste tijd wat vaker voorkomen en dat dat ook tot incidenten en rechtzaken heeft geleid. Daar hebben wij toch wel enige zorg over.' Een van de redenen voor die zorg is de onlangs door de regering in consultatie gegeven nadere wetgeving over nieuwe bevoegdheden van het CvTA. Het College krijgt de bevoegdheid de geschiktheid en betrouwbaarheid van toezichthouders en bestuurders bij Sena en Buma/Stemra te toetsen. Waar de regering de Tweede Kamer verze-

kerde dat bij vertegenwoordigers van rechthebbenden met grote terughoudendheid gehandeld zal worden, lijkt het college van zins daar toch actiever dan bedoeld leek in op te gaan treden. 'Sterker, het valt de laatste tijd in de praktijk op dat het College zich ook met toezichthouders en bestuurders bij andere rechtenorganisaties wil bemoeien. Dat heeft de wetgever expliciet niet bedoeld, dus daar dreigt telkens een overschrijding van bevoegdheden. En telkens enige wrijving.'

Toetsing

Maar wat is er mis met een extra toets op geschiktheid? 'Op zich heeft iedereen, wij ook natuurlijk, belang bij goede toezichthouders. De definitie daarvan is evengoed afhankelijk van je zienswijze. Het gaat om het geld van rechthebbenden en het is daarom aan onszelf om te bepalen of wij iemand een geschikte vertegenwoordiger vinden of bijvoorbeeld hoe lang iemand er mag zitten; de combinatie van kennis van het veld en van de bestuurlijke wereld die nodig

is om goed de belangen van musici te vertegenwoordigen in een complexe juridische en financiële omgeving, is schaars en minder eenvoudig met een cursus aan te leren dan het College soms lijkt te denken, of wil beweren. Dat er voor Sena en Buma verplicht wordt een verklaring omtrent gedrag (VOG) te kunnen tonen, is prima. Sterker: heel goed dat ook bij andere CBO's verplicht te stellen – Buma deed dat al –, maar dat het College kandidaten kan doorzagen en een selectie feitelijk dunnetjes over mag doen, staat volledig haaks op eigen zeggenschap. Dat het College een eigen 'geschiktheidsmatrix' gaat opstellen, klinkt niet alleen schrikbarend ambtelijk, het is gevaarlijk. Zoals ook toetsing door bijvoorbeeld onafhankelijke toezichthouders van kandidaat-vertegenwoordigers van musici of auteurs gevaarlijk is. Het bedreigt de invloed van de mensen van wie het geld is, ten faveure van een heilig geloof in 'onafhankelijke professionele toezichthouders' en de 'management-theorieën van de dag'. We moeten uitkijken dat

rechthebbenden niet stap voor stap onteigend worden. Dat klinkt demagogisch, maar als vakbond vinden wij dat een serieus gevaar'. Of de nieuwe bevoegdheden tot conflicten zullen leiden, hangt volgens Angad-Gaur van de praktijk af: 'Natuurlijk moet blijken hoe men met de nieuwe bevoegdheden omgaat, maar wat ons betreft is van belang dat er alleen bij echt zwaarwegende omstandigheden ingegrepen kan worden. Niet per definitie bij elke benoeming, maar alleen als daar aanleiding toe is. Niet met een hele set aan zelf bedachte regels, maar aan de hand van evidente normen, zoals een bewijs van goed gedrag en enige aantoonbare kennis en kunde. We hebben dus wel enige punten in te brengen bij het consultatievoorstel, waarin de bevoegdheden beschreven worden.' Begin juni gaf het selectiebeleid van het College zelf ook aanleiding tot extra twijfel en ophef. Ntb/Kunstenbond werd onaangenaam verrast door de aanstelling van de nieuwe ad-interim-jurist bij het CvTA. 'Het is vervelend om

het over personen te hebben en dat willen we niet te nadrukkelijk doen, maar verstandig vonden wij deze benoeming niet. De betreffende persoon werkte jarenlang in de directie bij Buma/Stemra, de grootste organisatie onder toezicht van het CvTA, in een niet onbesproken periode. Ook is zij nog maar zeer kort bij Buma/Stemra weg. Dat maakt op zijn minst dat een relatiernetwerk nog wel erg vers is en daarmee kwetsbaar. Sinds kort werkte zij bovendien ook, dus klaarblijkelijk naast haar baan bij het College, voor een commerciële marktpartij, die in auteurs- en naburige rechten handelt – een wel heel onverstandige combinatie. Dat is vanuit het oogpunt van geloofwaardigheid en onafhankelijkheid niet goed uit te leggen, al helemaal omdat de 'schijn van belangenverstrengeling' juist bij elke functionaris van een externe toezichthouder extra vermeden moet worden. Wij hebben onze zorgen daarover kenbaar gemaakt. De hele waarde van overheidstoezicht is afhankelijk van een onkreukbaar imago en vertrouwen in een onafhankelijk oordeel. Daaraan lijkt men toch enige afbreuk te hebben gedaan.' Ook waren er enkele gerechtelijke procedures en dreigende rechtzaken, vanuit rechthebbenden, die het CvTA verloor. Angad-Gaur: 'Niemand heeft iets aan een steeds verder oplopende conflictsituatie tussen toezichthouder en rechthebbenden en niemand heeft iets

aan schade aan het aanzien van de toezichthouder. Wij zijn daarom terughoudend in commentaar, maar zaken moeten toch nu en dan benoemd worden. Het is waar dat grensconflicten erbij horen en dat soms een gang naar de rechter nodig is om helderheid te scheppen. Maar verstandig is conflicten in de regel te voorkomen. Daar ligt ook een taak voor de wetgever. We hopen dus dat we in wetgeving niet verder door zullen schieten in bevoegdheden en dat het CvTA iets meer respect voor de zeggenschap van rechthebbenden zelf zal hebben. En iets meer oog voor verhoudingen. Toezicht zou ook in ons voordeel moeten zijn. Dat is deels ook zo, maar het voelt iets te vaak als negatieve energie. Daar moeten we allemaal aan willen werken.'

Schipper legal:

mr. Bjorn Schipper is een ervaren entertainment advocaat en oprichter van **SCHIPPER LEGAL** in Amsterdam. Een intakegesprek van een half uur is gratis. Voor leden van de Ntb geldt een gereduceerd uurtarief van euro 150,= (exclusief btw en externe kosten). Voor procederen geldt een urenmaximum van 50 uur tegen het genoemde gereduceerde uurtarief. Het normale (basis)uurtarief is euro 200,= (exclusief btw en externe kosten) en geldt bij procedures vanaf 50 uur.

SCHIPPER LEGAL:

mr. Bjorn Schipper	m +31619610500	e bjorn@schipperlegal.nl
Postbus 36424	f +31208908580	w www.schipperlegal.nl
1020 MK Amsterdam		tw @bjornschipper

Heeft U speelproblemen, vermoeidheidsklachten of pijn?

Dispokinesis = het vrij kunnen beschikken over houding en beweging. Ontwikkeld door een musicus voor musici.

Meer informatie:
Dianne Bolte, Dispokinesispraktijk:
tel. 026 445 34 84
Zie ook: www.dispokinesis.nl

Let op: Ntb/Kunstenbond-leden kunnen hun cd/muziekproductie laten recenseren in dit magazine. Stuur je cd/muziekproductie en bio naar de Ntb/Kunstenbond, t.a.v. R. Smit, Oostenburgervoorstraat 152, 1018 MR Amsterdam (rakendrasmit@kunstenbond.nl). Releases van cd's/muziekproducties die met steun van het Sena Performers Muziekproductiefonds tot stand zijn gekomen worden besproken op de website van Dutch Performers House, mailadres: www.dutchperformershouse.nl

Uitgestelde finale

Typerend voor deze post coronaperiode: de finale van de Dutch Jazz Competition 2020 vond plaats op 13 juni 2021. Liefst 92 ensembles meldden zich begin 2020 aan voor dit meest prestigieuze tweejaarlijkse jazzconcours van Nederland. De voorselectie van de deelnemers voor de twee halve finales in 2020 had al plaatsgevonden en ook de finale was gepland toen de lockdown roet in het eten gooide. De organisatie besloot om de finales uit te stellen. Vanwege de al maar voortdurende overheidsmaatregelen werd dat uitstel bijna afstel. De organisatie voerde uiteindelijk een noodgreep uit waardoor alle geselecteerde ensembles zich in één langgerekte finale aan de jury konden presenteren in het Amsterdamse Bimhuis. Een intieme aangelegenheid omdat er ook nu maar beperkt publiek aanwezig mocht zijn

en de overige belangstellenden zich tevreden moesten stellen met een livestream. 'Je wilt niet weten hoeveel extra werk er op ons is afgekomen vanwege de coronabeperkingen,' vertelde producent Cees Gog. 'We hebben hier een eigen testlocatie opgezet om sneltesten uit te voeren bij iedereen van de organisatie en jury. Ik moet er niet aan denken dat er een muzikant besmet zou raken doordat wij onzorgvuldig met de coronabeperkingen zijn omgegaan. Daarom hebben we er alles aan gedaan om de finale coronaproof te organiseren.' En de acht finalisten? Die waren bijna euforisch dat ze weer eens mochten spelen voor een echt publiek en voelden zich allemaal winnaar. Maar aan het einde van de zinderende finale was het toch het Aviv Noam Quartet die door de vakjury werd uitgeroepen

tot de Beste Groep. De voorzitter van de vakjury, musicus Marius Beets, motiveerde deze keuze als volgt: 'Aviv Noam Quartet belichaamt een gezamenlijke creativiteit. De musici schrijven en spelen zij aan zij een energiek en sprankelend repertoire. Op het podium staan zij ver boven hun eigen noten en wordt er samen echt muziek gemaakt. Een lekker eigenwijs bandje met persoonlijkheden, attitude, mooie noten en spannende vormen.' Naast een bedrag van € 5.000 wint het kwartet (inter)nationale optredens op o.a. het North Sea Jazz Festival, Amersfoort Jazz, het Grachtenfestival, het International Jazz Laureate Festival en als kers op de taart een optreden in de Jamboree in Barcelona. De Sena Performers Muziekproductiefonds Prijs werd door het Tijs Klaassen Kwintet in de wacht gesleept. De Muziekproductiefonds-jury in haar rapport: 'De dynamiek spat ervan af! Bijzonder hoe Frans Impressionisme wordt geïntroduceerd in traditionele jazz.' Ook deze prijs bestaat uit een geldbedrag (€3.000) en een tournee langs verschillende festivals. De Dutch Jazz Competition (DJC) is in 1999 ontstaan als initiatief van de jazzsector zelf. De Ntb, het North Sea Jazz Festival en de NTR stonden aan de wieg van dit succesvolle concours dat in Sena Performers een belangrijke sponsor heeft. Volgend jaar is er alweer een nieuwe editie van het concours mits de vierde of vijfde coronagolf daar geen stokje voor steekt.

Anita Verheggen

Tijs Klaassen Kwintet

Aviv Noam Quartet

Adrian Moncada Sextet

Tijs Klaassen Kwintet

Vondelier

Vondelier

Claudio Jr De Rosa

Anna Serierse Gijs Idema

Liquid Identities

In goede en slechte tijden; blijf verzekerd!

De Kunstenbond/Ntb biedt speciale verzekeringen aan, exclusief voor leden van de Kunstenbond/Ntb. Het voorkomen van schade is natuurlijk beter, maar als er onverhoopt toch iets gebeurt, is het verstandig dit risico te hebben afgedekt met een goede en uitgebreide verzekering. Risico's zijn er immers altijd, gewoon omdat je leeft en onderneemt. Maar hoe bepaal je de risico's en welke moet je verzekeren?

Risico's en beperkingen

Laten we voorop stellen dat het onmogelijk is alle risico's te verzekeren. Dat hebben we de afgelopen anderhalf jaar wel ervaren. Voor een groot aantal leden hebben de coronamaatregelen direct

effect gehad op werk en inkomen. Als werknemer kun je nog terugvallen op sociale voorzieningen, als zelfstandige niet of nauwelijks. En tegen een pandemie kun je je al helemaal niet verzekeren. Wel tegen inkomensverlies als ge-

volg van arbeidsongeschiktheid. Een ongeluk zit soms in een klein hoekje en komt lang niet altijd door onvoorzichtigheid. Naast de verzekeringen voor uw muziekinstrument of materiaal is het goed om u ook eens te laten informeren over inkomen en arbeidsongeschiktheid. Daarbij kunnen de financiële gevolgen groter zijn dan een beschadigd instrument of deuk in uw auto.

Betere tijden

Natuurlijk hopen wij dat u binnenkort uw mooie vak weer zonder beperkingen kunt uitoefenen. De berichten zijn gunstig en naast een gezellig terrasje hoopt iedereen binnenkort ook weer een mooi optreden te kunnen bijwonen of een bezoek te brengen aan een museum of galerie. En heeft u op dit moment nog geen volle agenda, dan is het misschien een goed moment om samen met onze adviseurs uw verzekeringspakket nog eens door te nemen. Wellicht heeft u al jaren geleden uw verzekeringen afgesloten en staat er nog een instrument op de polis dat allang niet meer in uw bezit is. Of kunt u besparen op bijvoorbeeld uw autoverzekering door

over te stappen naar een andere verzekeraar. Wij berekenen graag of dat gunstig voor u is.

Speciaal voor leden van de Kunstenbond/Ntb

Wij hebben speciaal voor leden van de Kunstenbond en Ntb een aantal verzekeringen waarvan de voorwaarden afgestemd zijn op kunstenaars en musici die als zelfstandig ondernemer werkzaam zijn. Denkt u bijvoorbeeld aan een instrumentenverzekering of gecombineerde aansprakelijkheidsverzekering voor privé en bedrijfsaansprakelijkheid. Neemt u contact met ons op voor de tarieven en voorwaarden: 035-5280070.

Hypotheken

Ten slotte brengen wij graag onder de aandacht dat Adviesgroep Van der Roest ook adviseert en bemiddelt in hypotheek. Niet alleen voor werknemers in loondienst maar ook voor zelfstandig ondernemers. Wellicht denkt u erover een huis te kopen, te verbouwen of te verduurzamen of wilt u alleen weten wat u met uw inkomen zou kunnen lenen. Ook hiermee zijn wij u graag van dienst. Voor een eerste oriënterend gesprek nemen wij de kosten voor onze rekening. En tegelijkertijd kunnen we dan samen met u de overige verzekeringen nog eens doornemen. Wilt u een gesprek inplannen? Belt u ons dan op 035-5280070.

ADVIESGROEP
VAN DER ROEST

Het Ntb-pakket:

Instrumentenverzekering

Aansprakelijkheidsverzekering

Aansprakelijkheidsverzekering-Combi

Doorlopende Reisverzekering

Inboedelverzekering

Uitvaartverzekering

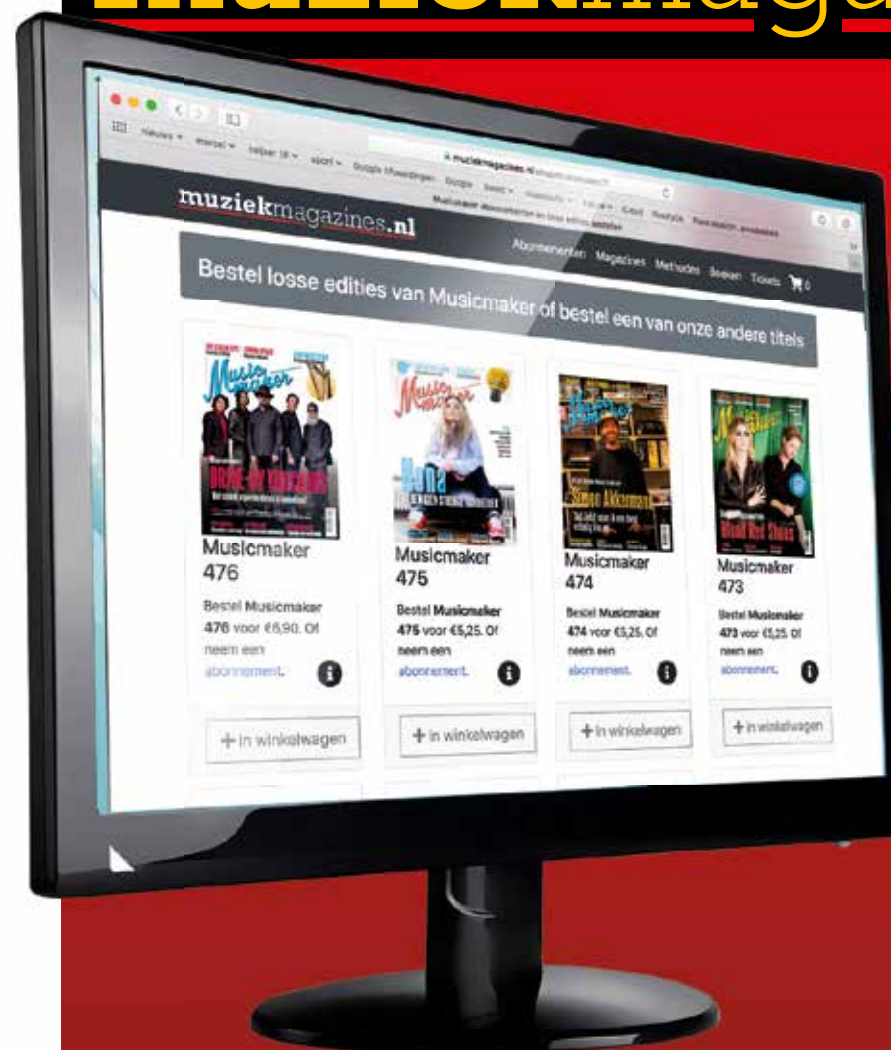
Autoverzekering

Opstalverzekering

Zorgverzekering

ABONNEMENT OP MUSICMAKER? LOS NUMMER BESTELLEN? GA NAAR muziekmagazines.nl

ABONNEMENTEN
MAGAZINES
METHODES
BOEKEN
TICKETS

OOK VOOR

- DE BASSIST
- SLAGWERKKRANT
- GITARIST
- INTERFACE

muziekmagazines.nl/musicmaker

Onder de leden

Zangeres Monica Akihary

Zangeres Monica Akihary hoopt dit najaar weer met Boi Akih op tournee te gaan. Tussen twee lockdowns in presenteerde de band het negende album: Storyteller.

Wat doe je?

Boi Akih mag weer. De band die improvisatie hoog in het vaandel heeft staan, trapte 18 juni af op Grounds en staat deze maand op Wonderfeel. Waarschijnlijk vliegen ze in het najaar weer de wereld over. Akihary droomt er wel eens van. 'Korea, Canada, who knows. Het zou fantastisch zijn. Maar concerten geven in Nederland is natuurlijk al heel mooi.'

Akihary vormt samen met haar partner Niels Brouwer de harde kern van Boi Akih, dat dit jaar zijn 24ste verjaardag vierde. Liefhebbers van de band komen superlatieven tekort om de muziek te beschrijven. 'Fabelachtige zang en meesterlijk gitaarspel in eigen universum', kopte *de Volkskrant* bijvoorbeeld boven een recensie van hun cd Yalelol. JazzNu zegt over Storyteller: '... nieuwe muzikale inzichten en een intrigerende mix van gecomponeerde en vooral geïmproviseerde muziek...'

Ook taalwetenschappers die

misschien niet veel met improviserende jazz ophebben, worden geboeid door deze jazzstijl: Akihary zingt geregeld in het Haruku, een bijna uitgestorven Molukse taal. 'We werken sinds 1998 samen met linguïsten uit Nederland en Australië die het Haruku bestuderen,' vertelt Akihary, die de eilandtaal deels leerde van haar Molukse vader en het later in haar leven opnieuw oppakte. 'Ik houd heel erg van improviseren en verzoon vaak nieuwe klanken, een nieuwe klanktaal zeg maar. Toen zei Niels: "Waarom zing je niet in het Haruku, de taal van je vader? Dan hebben de klanken ook betekenis." We hebben daarom vaak het geboorte-eiland van mijn vader bezocht om de cultuur en achtergrond van de taal beter te begrijpen. Het is niet eenvoudig om je erin uit te drukken vanwege de beperkte woordenschat.'

Dat mensen er geen jota van begrijpen, doet er over het algemeen niet zo toe, is haar erva-

ring. 'Ze vinden het vaak gewoon mooi, laten zich door de klanken meeslepen. We delen voor een concert wel eens boekjes uit met vertalingen. Maar je ziet bijna niemand in zo'n boekje kijken, ze laten het over zich heen komen.' Het Haruku speelt ook weer een prominente rol in hun laatste album Storyteller, dat eind 2020 werd gepresenteerd in het Bimhuis. Voor het nieuwe album ontwikkelden ze samen met de Malinese koraspeler Zoumana Diarra een kora die naast de lange hals vol snaren nog twee vertakkingen kreeg, als een cactus die uit een kalebas groeit, behangen met vijfendertig snaren. Diarra en Brouwer ontwikkelden het instrument vooral om praktische redenen: om in alle toonsoorten te kunnen spelen, zouden er diverse kora's binnen handbereik moeten zijn. De 'cactus' kan alle toonsoorten aan. Helaas zat Diarra in het Bimhuis niet zelf achter het nieuwe instrument. 'Hij is afgelopen zomer plots overleden. We hebben in

Sekou Dioubate een jonge koraspeler gevonden die een nieuwe stap maakt in de ontwikkeling van de kora.' Een ander unicum was dat er een kwartet in het Bimhuis optrad (naast de twee gastmuzikanten Nippy Noya en Vernon Chatlein). Tijdens corona leerden Akihary en Brouwer Dodó Kis kennen, een klassiek geschoolde blokfluitiste met specialisatie oude muziek. Zij wilde heel graag een keertje spelen met Brouwer en Akihary, die ze al heel lang bewondert. Dat beviel zo goed, 'dat ze nu een vast onderdeel is van Boi Akih'. 'Het is een fabuleuze muzikante met een ongelooflijk improvisatievermogen. We zijn enorm blij dat ze zich bij ons heeft aangesloten.'

Wat heb je aan de Ntb gehad?
Akihary is een beeldend kunst-

foto: Maarten Mooijman

nares die rond haar dertigste besloot te gaan zingen. Ze werd meteen lid van de Ntb om zo 'elke cursus toe te doen die je maar kon volgen'. 'Ik wilde alle aspecten rondom het vak van artiest leren beheersen, van boekingen en contracten tot btw. Niels en ik zijn van nature do-it-

yourself-mensen. We richtten in 2006 ons eigen label BROMO op.' Akihary belde in het begin van haar carrière geregeld de Ntb als er weer eens wat gevraagd werd wat niet in het contract stond. 'We zijn heel vaak zeer goed geholpen. Je moet sterk zijn als ar-

tiest. Als iemand je bijvoorbeeld vraagt om een extra nummer te spelen hoort daar wat tegenover te staan.' Akihary is ook twee termijnen bestuurslid bij de Ntb geweest. 'Het is heel goed dat er ook muzikanten in het bestuur zitten. Als vakmuzikant denk je toch

vaak: leuk bedacht, maar denk je dat dat werkt in de praktijk? In die zin ben ik blij dat ik mijn steentje heb kunnen bijdragen.'

www.boiakih.com

Jeroen Akkermans

**Wij weten wat
er speelt!**

Word nu lid!

tel. 020-2108050

www.ntb.nl

Wat heb je aan de Ntb?

- Juridische check contracten.
- Rechtsbijstand bij problemen met opdrachtgevers, inning achterstallige gages en weigering uitkeringen.
- Goedkoopste instrumentenverzekering met (wereld)dekking bij optredens.
- Begeleiding en advies over: de rechtsvorm die het beste bij je bedrijf past, belastingen en ouderdomspensioen.
- Zakelijke kennis van en netwerk binnen de muziek- en podiumwereld.
- Goedkope factureringsservice en loonadministratie optredens via artiestenverloningen.nl.
- Advies op maat over opbouw (muziek)carrière of lespraktijk, aanvragen van subsidies, maken van geluidsopnamen/cd's.

De Ntb is dé vakorganisatie voor musici